गौरीशंकर सेवा समिती मलकापूर
व्दारा संचालित

विज्ञान महाविद्यालय, मलकापूर

झेप
२०२०

कोरोना विषाणूपासून वाचण्यासाठी...

* साबणाने आपले हात २० सेकंदपर्यंत वारंवार धुवा.
* गरम (कोमट) पाणी प्या.
* सॅनेटाइजर चा उपयोग करा.
* सोशल डिस्टसिंगचा वापर करा.
* गर्दीच्या ठिकाणी जाणे टाळा.
* मास्कचा वापर करा.

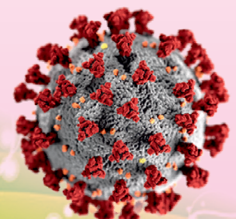

दि. प्रेस रजिस्ट्रेशन ॲक्ट नियम ८ फॉर्म नं. ४ प्रमाणे आवश्यक माहिती

प्रकाशन स्थळ	:	विज्ञान महाविद्यालय, मलकापूर
प्रकाशन काल	:	वार्षिक
मुद्रकाचे नांव	:	योगेश्वर प्रिंटर्स, मलकापूर मो. ९८८१६२०३४८
राष्ट्रीयत्व	:	भारतीय
पत्ता	:	जनता कॉलेज समोर, मलकापूर, जि. बुलडाणा
प्रकाशकाचे नांव	:	डॉ. बी. बी. वानखडे (प्राचार्य)
राष्ट्रीयत्व	:	भारतीय
पत्ता	:	विज्ञान महाविद्यालय, मलकापूर, जि. बुलडाणा
संपादकाचे नांव	:	प्रा. डॉ. आर.टी. परिहार
राष्ट्रीयत्व	:	भारतीय
पत्ता	:	विज्ञान महाविद्यालय, मलकापूर, जि. बुलडाणा
मालकी	:	विज्ञान महाविद्यालय, मलकापूर, जि. बुलडाणा

मी डॉ. बी. बी. वानखडे (प्राचार्य, विज्ञान महाविद्यालय, मलकापूर जि. बुलडाणा) जाहीर करतो की, वर दिलेली माहिती माझ्या समजूतीप्रमाणे बरोबर आहे.

डॉ. बी. बी. वानखडे (प्राचार्य)

प्रकाशक

ह्या अंकातील मतांशी संपादक सहमत असतील असे नाही. तसेच वाङमयचौर्यास संपादक जबाबदार नाहीत.

झेप वार्षिकांक 2021-2022

झेप वार्षिकांक 2021-22

गौरीशंकर सेवा समिती व्दारा संचालित

विज्ञान महाविद्यालय, मलकापूर

संपादक मंडळ

शिक्षक प्रतिनिधी - प्रा. डॉ. आर. टी. परिहार
प्रा. सौ. जे. एस. कुळकर्णी

विद्यार्थी प्रतिनिधी - **मराठी विभाग :**
१) कु. वृदांवणी प्रविण पाटील
२) कु. सुजाता भागवत अढाव
३) कु. पायल अनिल बऱ्हाटे

हिंदी विभाग :
१) कु. आकांक्षा विजयकुमार पाचपोळ
२) कु. सुश्मिता संजय इंगळे

इंग्रजी विभाग :
१) कु. मोहिनी गोपाळ गारमोडे
२) कु. धनश्री अनिल गवात्रे
३) कु. नेहा दिलीप गवात्रे

तासिका तत्वावरील प्राध्यापक

अ.क्र.	शिक्षकाचे नांव	विषय
१	डॉ. वाय.एन. सरदार	इंग्रजी
२	ए. एस. काळे	मराठी
३	एस. ई. वरखेडे	संगणकशास्त्र
४	कु. एस.एस. सावंत	संगणकशास्त्र
५	कु. कोमल शर्मा	संगणकशास्त्र
६	श्री. व्ही. बी. सुरडकर	रसायनशास्त्र
७	कु. आर. जे. गांधी	रसायनशास्त्र
८	कु. एम.एस. तलरेजा	रसायनशास्त्र
९	कु. शाझीया अंजूम	रसायनशास्त्र
१०	श्री. डी.डी. कासार	रसायनशास्त्र
११	श्री. आर. पी. चोपडे	रसायनशास्त्र
१२	कु. डी.एम. बोरसे	प्राणीशास्त्र
१३	कु. एच. सी. मालपाणी	प्राणीशास्त्र
१४	कु. पी.ए. जाधव	प्राणीशास्त्र
१५	कु. एन. एस. जटाळे	प्राणीशास्त्र
१६	श्री.एस. पी. शंखपाळ	वनस्पतीशास्त्र
१७	एम.डी. नारखेडे	वनस्पतीशास्त्र
१८	एन.एस. सोनोने	वनस्पतीशास्त्र
१९	श्री.डी.ए. झोपे	पदार्थ विज्ञान
२०	कु. वाय.डी. धुमाळे	पदार्थ विज्ञान
२१	कु. पी.डब्ल्यू चोपडे	पदार्थ विज्ञान
२२	कु. ए. आर. डोसे	गणित
२३	कु. पी.एस. नारखेडे	गणित

महाविद्यालयीन प्राध्यापक वृंद

अ.क्र.	शिक्षकाचे नांव	विषय	पदनाम
१	डॉ. बी. बी. वानखडे	रसायनशास्त्र	प्राचार्य
२	श्री. एस. व्ही. बोरले	वनस्पतीशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक
३	सौ. व्ही. एन. सावजी	रसायनशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक
४	श्री. ए. जे. राठी	प्राणीशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक
५	डॉ. वाय. डी. पाटील	गणित	सहाय्यक प्राध्यापक
६	डॉ. सी. एम. भारंबे	प्राणीशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक
७	श्री. व्ही. एस. देवळे	शा. शिक्षण	शारिरीक शिक्षण
८	श्री. डि. वाय. ढाले	भौतिकशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक
९	डॉ. जी. एच. कुऱ्हाडे	रसायनशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक
१०	डॉ. आर. टी. परिहार	रसायनशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक
११	डॉ. वाय. पी. पाटील	वनस्पतीशास्त्र	सहयोगी प्राध्यापक
१२	कु. जे. एस. कुळकर्णी	ग्रंथालय	ग्रंथपाल
१३	प्रा. डॉ. जे. टी. इंगळे	भौतिकशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक
१४	श्री. ए. एफ. गोतरकर	गणित	सहाय्यक प्राध्यापक
१५	प्रा. सौ.पी.एम. इंगळे	संगणकशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक
१६	प्रा.आर.एस. निकम	भौतिकशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक
१७	प्रा.आर.एन. पाटील	भौतिकशास्त्र	सहाय्यक प्राध्यापक

महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचारी

अ.क्र.	कर्मचाऱ्याचे नांव	पदनाम
१	श्री. एस.जी. नारखेडे	मुख्य लिपीक
२	श्री. एम. के. सदावर्ते	वरिष्ठ लिपीक
३	श्री. एम. डब्ल्यू. कोलते	कनिष्ठ लिपीक
४	श्री. जी. एम. चव्हाण	प्रयोगशाळा सहाय्यक
५	श्री. पी. जी. कोलते	प्रयोगशाळा परिचर
६	श्री. व्ही. व्ही. पाचपोर	शिपाई
७	श्री. आर. एम. दांडगे	शिपाई
८	श्री. ए. व्ही. पाटील	शिपाई
९	सौ. एस. व्ही. भारंबे	ग्रंथालय परिचर
१०	श्री. बी.ए. सावळे	प्रयोगशाळा परिचर
११	श्री. व्ही. एस. तायडे	प्रयोगशाळा परिचर
१२	श्री. यु. व्ही. शिंदे	प्रयोगशाळा परिचर
१३	श्री. आर. एस. डाबेराव	प्रयोगशाळा परिचर

Vision, Mission & Goals of College

Vision :

A scientific and educational community that is open and welcoming, creative and adaptive and renowned for excellence in knowledge and skills.

Mission Statement :

We are committed to quality education, empowering personalities and development of responsible members of the society.

Goals :

* To Impart quality based higher education in science for rural based society.
* To develop scientific approach, humanism, spirit of enquiry and reform in the youth of society.
* Utilization of acquired knowledge in problem solving of the society.
* Development of various basic skills among the students so as to become independent members of the society.
* To provide platform for the development of physical, mental and moral strength sport, exntension and co-curricular activities.
* To attain community and social development through the optimum use of infrastructure facilities of the institution.
* To streamline the exuberance of youth for the sake of nation building.

संपादकीय....

प्रिय विद्यार्थी,

सत्र २०२१-२०२२ चा झेप अंक प्रकाशित करत असतांना आम्हाला अत्यंत आनंद होत आहे.

महाविद्यालयीन कार्यकाल हा विद्यार्थी जिवनातील सुवर्णकाल आहे. अध्ययनाबरोबरच विद्यार्थ्यांच्या अंगी असलेले सुप्त गुण, विचार, आकलनशक्ती निर्माण व्हावी, त्यांच्या विचारांना वाट मिळावी याकरिता केलेला हा छोटासा प्रयत्न होय. विद्यार्थ्यांमध्ये अनेक कवी, साहित्यिक, विचारवंत उदयास येवू शकतात. विविध क्षेत्रामध्ये विद्यार्थी पारंगत व्हावे. स्वत:विषयी त्यांच्यामध्ये आत्मविश्वास निर्माण व्हावा त्यांना विविध विषयावर लिखाण करण्याची संधी प्राप्त व्हावी म्हणून हा वार्षिकांक आम्ही प्रकाशित केला आहे.

या अंकात विद्यार्थ्यांनी विविध विषयावर कविता, लेख या माध्यमातून त्यांनी आपल्या सुप्त गुणांना वाव दिला. मराठी, हिंदी, इंग्रजी या तिन्ही भाषांमधून विद्यार्थ्यांच्या अभिव्यक्ती साकार झाल्या. महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या मानसिकतेत विधायक बदल घडवून सामाजिक जाणिव निर्माण व्हावी त्यांच्या शैक्षणिक गुणवत्तेप्रमाणेच व्यक्तीमत्व विकास घडवून आणावा.

महाविद्यालयाचे सन्माननीय प्राचार्य बी.बी. वानखडे सर यांनी अंक तयार करण्यासाठी खूप मोलाचे मार्गदर्शन केले. संपादक मंडळाच्या वतीने आम्ही त्यांचे मनापासून आभार मानतो. सर्व प्राध्यापक मित्र आणि शिक्षकेतर कर्मचारी यांनी सुध्दा मोलाचे सहकार्य केले. त्याबद्दल संपादक मंडळ त्यांचे आभारी आहे.

योगेश्वर प्रिंटर्स, मलकापूर यांनी मुद्रणाचे काम चांगल्याप्रकारे व वेळेत पूर्ण करुन दिले त्यांचाही मी ऋणी आहे.

संपादक,

प्रा. डॉ. रमेश तुकाराम परिहार

झेप वार्षिकाकं २०२२

प्राचार्यांचे मनोगत

झेंप

प्रिय विद्यार्थी,

सत्र २०२१-२०२२ चा झेप अंक प्रकाशित करण्यासाठी संपादक मंडळाचे अभिनंदन !

या महाविद्यालयाचे विद्यार्थी ज्ञान व कौशल्य संपन्न असावेतच, त्याच बरोबर त्यांनी वैज्ञानिक दृष्टीकोन विकसीत करावा. पुढील जीवनात येणारे संकटे, समस्या ह्या वेगळ्या प्रकारच्या राहणार आहेत. त्यांना समर्थपणे सामोरे जाण्यासाठी, तसेच एक जबाबदार व सृजनशिल नागरिक बनविण्याचे ध्येय महाविद्यालयाचे आहे. यासाठी विद्यार्थ्याने संवादाचे तंत्रज्ञान, अद्ययावत संगणक प्रणाली, इंटरनेटचे जाळे या सर्वांच्या प्रगतीमुळे ज्ञानाचे व माहितीचे भांडार सर्वांसाठी खुले झाले आहे. संशोधन व समाजपयोगी आव्हानांचा स्विकारणे हे आजच्या विद्यार्थ्याचे आद्य कर्तव्य आहे.

गुणवंत पुर्ण शिक्षणाची कास धरुन प्रगतीची नवनवीन शिखरे पादाक्रांत करताना विद्यार्थ्यामधील क्षमता, सुप्तगुणांना कौशल्यांना वाव मिळावा त्यांचा विकास व्हावा यासाठी आपल्या महाविद्यालयाने झेप हा वार्षिक अंक प्रकाशित करीत आहे.

या वार्षिक अंकामधील प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्षपणे सहभागी सर्वांचे हार्दीक अभिनंदन..!

प्राचार्य डॉ. बी. बी. वानखडे
विज्ञान महाविद्यालय, मलकापूर

अनुक्रमणिका

शिर्षक		पृष्ठ क्र.
१)	विद्यार्थ्यांच्या कुंचल्यातून साकारलेली कलाकृती	
२)	मराठी विभाग	
३)	हिंदी विभाग	
४)	उर्दू विभाग	
५)	इंग्रजी विभाग	
६)	महाविद्यालयीन शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी	

झेप वार्षिकाकं २०२२

* विद्यार्थ्यांच्या कुंचल्यातून साकारलेली कलाकृती *

Vaishnavi Gajanan Sapkal
B.Sc. II (CPS)

* विद्यार्थ्यांच्या कुंचल्यातून साकारलेली कलाकृती *

Neha Dilip Gavatre
B.Sc. I (PCM)

पळसखेड येथील सेवा संकल्प प्रतिष्ठानास सदिच्छा भेट...

पियुष निवृत्ती बोरले B.Sc. III (CPS)

कधी कधी आपली नजर वळते आजुबाजुला असलेल्या अशा लोकांकडे किंवा दिसतात असे अनेक चेहरे उकीरड्यावर अन्न शोधतांना, विव्हळतांना किंवा स्वत:ची दु:खे स्वत: सोबतच व्यक्त होतांना पण अशा वेळी काहीही न करता भावना शून्य नजर घेऊन आपण तसेच पुढे निघुन जातो. वाढलेल्या जटा, अंगावरील जखमा घेऊन रस्यावर वनवन फिरणाऱ्या अशा लोकांसाठी आपण कधी काही येत करतो का ?

तर नाही फार फार तर पैसे देऊन पुढे निघुन जातो. पण त्यावेळी आपल्या हे लक्षात नाही की त्या व्यक्तीला पैशांची नाही तर ओंजळभर प्रेमाची गरज आहे. तो अन्नाप्रमाणे प्रेमाचा आणि मायेचाही भुकेला आहे. मन सुन्न करणार हे चित्र बदलण्यासाठीच एक कृती जन्माला आली आणि ती म्हणजे सेवा संकल्प प्रतिष्ठान. प्रतिष्ठान म्हणजे असंख्य अनाथ मनोरुग्ण, निराधार लोकांसाठी एक जगण्याची नवी उमेद घेऊन आली. या सेवा संकल्प प्रतिष्ठानाचे निस्वार्थ पहाता माणुसकीच खरे प्रेम आणि वात्सल्याचे खरे मोल जगाला दाखवून दिलं. या सेवा प्रतिष्ठानाचा महत्वाचा दुवा ज्यांच्यामुळे ही सेवा आज सर्व वंचित घटकांपर्यंत पोहोचू शकली ते म्हणजे डॉक्टर नंदकुमार पालवे आणि त्यांच्या सुविद्य पत्नी सौ. आरती पालवे. पालवे दाम्पत्य हे गेले कित्येक वर्ष या लोकांसाठी कार्य करत आहेत. डॉ. पालवे यांनी दिवस रात्र या सर्व बेसहारा लोकांची मनोभावे सेवा केली व त्यांना पुन्हा जगण्याचा आधार दिला. आज त्यांच्या सोबत अनेक जन या सेवेत सहभागी झाले आहेत. ज्यांची नावे खालीलप्रमाणे....

१) मा.श्री. रमेशभाऊ उमाळकर
२) मा. डॉ. बी.बी. वानखडे
३) मा. डॉ. वाय. डी. पाटील
४) मा. डॉ. आर. टी. परिहार
५) मा. प्रा.सौ. पी.एम. इंगळे
६) मा. श्री. उमेश शिंदे
७) श्री. अभिजीत इंगळे (पथक प्रमुख (मुले)
८) श्री. पियुष बोरले
९) आशिष पागृत
१०) सुदर्शन क्षिरसागर
११) कु. दर्शना मोगरे (पथकप्रमुख मुली)
१२) कु. स्नेहल भारंबे
१३) कु. विशाखा नारखेडे
१४) कु. गायत्री तळेकर

*****

संवाद... (Lockdown Effects)

मोहीनी गोपाल गारमोडे
B.Sc. II (A) CBZ

आज उठल्या उठल्या मी माझ्या अलमारी जवळ गेली
तेवढ्यात मला अलमारीतुन एक हाक ऐकु आली
मला मारलेली हाक ऐकुन मी पुर्णपणे गोंधळली
अग मी तुझी छत्री तुझी पाणी पावसाची सोबतीन
विसरलीस की काय मला ?
तुझी शाळा बंद काय झाली माझी आठवण ही नाही आली तुला ।।
तु डांबुन ठेवलय मला या अलमारीच्या कोपऱ्यात
बाहेर काढ मला येवु दे कुणाच्या तरी कामात ....
छत्री गप्प बसली आणि दप्तर मला म्हणाले
अगं, बघ जरा माझे हाल कसे बेहाल झाले
हे काळाचे सावट काय आले
तु माझ्याकडे बघितलही नाही
पुस्तकही माझं मला सांगत होत काही ....
तुला रोज नवा धडा शिकवणारा मी
माझ्याकडे एकवेळ बघतरी
कवर फाटलाय माझं, पानं ही साथ सोडून जाताय दुरी
सावर आम्हाला आवर आम्हाला
पुन्हा वेळ आणि जागा दे आम्हाला ।।
त्या सर्वांची मनस्थिती मला कळाली
त्यांनी दिलेली शिकवण ही मला आवडली
शाळा बंद झाली म्हणून मी त्यांना ही बंद केले
आता त्यांच्या सोबत काढलेले आठवले
आता मीही थोडा काळ त्यांच्या आठवणीत असते
आठवणी सोबतच, उद्याचा दिवसही दिसते
आज ना उद्या हा कारावास संपेलच
घरा बाहेर जाण्याचा काळ ही येईलच ।।
उद्या शाळेत जाण्यासाठी, आज घरी राहायचय
आपल्या पुस्तकांना, वस्तुंना मैत्रीनींना महत्त्व द्यायचयं
परमेश्वरा थांबव हा जिवघेणा लपंडाव
हाक एक लेकराची आता तरी शाळा दाव ।।

लेक वाचवा लेक शिकवा...

मोहिनी गोपाळ गारमोडे
B.Sc. II - CBZ

घरी जन्माला येता लेक आनंदाने उजळते घरदार
लक्ष्मीच्या पावलाने होते बापाची जिवनाची भरभराट
वंशाच्या दिव्या पेक्षा दिव्यातली वात बरी
संस्कार आणि संस्कृतीची प्रकाश देते घरीदारी
गरीबीची तमा न बाळगता परिस्थितीशी करते दोन हात
बापाच्या हाताला देते कष्टाचा मदतीचा हात
कुणाची मुलगी कुणाची ताई कुणाची आई
आयुष्याच्या वळणावर निभावते भुमिका सर्वकाही
लेक वाचवा लेक शिकवा नका करु वैचारिक मतभेद
अभिमान बाळगा लेकीचा नका करु वैचारिक मतभेद
शिक्षण उद्योग नोकरीत बरोबरीने चालते प्रवाहात
आवाज घुमतो सगळीकडे अभिमानाचा या महाराष्ट्रात ।।

आज सकाळी धुक्याने छान गोष्ट शिकवली
की जीवनात रस्ता दिसत नसेल तर दुरचं
पाहण्याचा प्रयत्न करण व्यर्थ असतं
एक एक पाऊल टाकत चला रस्ता
आपोआप मोकळा होत जाईल ।।

संकलन - मोहिनी गोपाळ गारमोडे
B.Sc. II - CBZ

बहिणीची माया...

मोहीनी गोपाळ गारमोडे B.Sc.II-CBZ

कस असतं ना बहिणी-बहिणीचं नात
दोघीमध्ये सारं जग सामावुन जात,
छोट्या-छोट्या गोष्टीवरुन भांडण होतं,
थोड्यावेळाने भांडण वगैरे विसरल्या जात,
प्रत्येक गोष्टी करतात शेअर
आणि करतात एकमेकींची केअर ।।
तिच्या प्रत्येक वस्तूवर हक्क जणू आपलाच,
मात्र वस्तू हरवल्यावर खुप मोठा गपलाच
तिच्या लग्नाची गोष्ट निघाली की चिडवायच तिला
लग्न झाल्यावर मात्र मिस करायचं तिला
कधी तरी येणारी पाहुणीन म्हणून येते ती
आणि फक्त सासरची गोष्ट गंमत सांगते ती ।।
कळलेच नाही कधी झालो आम्ही मोठे
एकत्र आलो आम्ही की मोठे ही होतात छोटे
पप्पाच्या रागापासून आईच्या मारापासून
वाचवायची एकमेकांना
आता मात्र जिव झुरतोय पण कोणी दिसेना
काय दिवस होते लहानपणीचे
आता दिवस फक्त आठवणीचे ।।

****

भरभरुन जगावे...

मोहीनी गोपाळ गारमोडे B.Sc.II-CBZ

मनाला कितीही सांभाळले
तरी आतुन तुटतच असते...
कितीही प्रयत्न केला तरी
काहीतरी सुटतच असते.
कितीही धावतच राहतो
या भौतिक सुखाच्या मागे....
हे खरे जगणे राहून जाते
आणि तुटत असतात धागे...
तुम्हीही जगून आपल्यांना
आता सोबत घेऊन चला
हे आयुष्य जगण्याची
माणसा आहे रे एक कला
आयुष्य असे जगावे
की इतिहास घडायला हवा
या माणसाने माणसाची
व्हायला पाहिजे दवा
तुम्ही विचार ठेवा निर्मळ
माणसाने माणसासम वागावे
आयुष्य फार सुंदर आहे
जिवन भरभरुन जगावे.

***

पहिला पाऊस...

मोहीनी गोपाळ गारमोडे B.Sc.II-CBZ

पावसाळ्यातला तो पाऊस पहिला
आठवतो आजही मला ।।
गार गार वारा वाहिला
मातीच्या त्या सुगंधाने
नकळत मोहून घेतले मला
पाण्याचा तो प्रत्येक थेंब
जणु स्पर्श करतो मनाला...
पावसाळ्यातला तो पाऊस पहिला
आठवतो आजही मला ।।
काळेकुट्ट झाले आभाळ
इंद्रधनुष्याने तटवले मेघाला
थेंब थेंब पावसाने
ओल चिंब केलं तनुला
नाचले न्हाऊन निघाले
मुलाच्या चेहऱ्यावर पाहिले मी आनंदाला
पावसाळ्यातला तो पाऊस पहिला
आठवतो आजही मला ।।
पावसाने त्या पेरणीची लगबग सुरु झाली
नांगरासह बैलजोडी शेताकडे निघाली
किलबिलाट तो पक्षांचा कोकिळीचा आवाज
थंड अश्या वाऱ्याने घातलीहोती साद
सुंदरता ही लाभली होती त्या वातावरणाला
पावसाळ्यातला तो पाऊस पहिला
आठवतो आजही मला ।।
टवटवीत झाली झाडं जाई-जुई सह मोगराही फुलला
बघता बघता क्षितीजाला सुर्यास्त झाला
त्या दिवशी मी पृथ्वी वरचा हिरवा स्वर्ग
पावसाळ्यातला तो पाऊस पहिला
आठवतो आजही मला ।।

ओला दुष्काळ...

मोहीनी गोपाळ गारमोडे B.Sc.II-CBZ

धरणी गं धरणी माय धीर धर थोडा
तुझ्या वाचुन जिव जणु पाण्याचा बुडबुडा
उगवलेले सोन करु दे की गोळा
धरणी ग धरणी माय धीर धर थोडा ।।
तु दिला दगा तर सांग कसं जगु
कुणाकड सांग मी आशेन बघु
तुझ्या मुळचं बर आहे मी,
आभाळाकडं पाहे मी
वरुण देवा आता तरी कोप तुम्ही सोडा
धरणी गं धरणी माय धीर धर थोडा ।।
सोयाबीन गेल, मका गेला, ज्वारी बी गेली
कपाशीच्या बोंडा संग पाती फुल नेली
पावसान केली मात
निसर्गान केला घात
मुलांच्या स्वप्नांचा होतोय चोळाबोळा
धरणी गं धरणी माय धीर धर थोडा ।।
आकाश जणु दुःख त्याच कडाडून सांगतोय
प्रदुषणाचा राग तो मानसावर काढतोय
प्रदुषणाचं कारण ही माणुस
मग रुसवुन त्या निसर्गाला काय ती हौस मौस
आपला मानुन निसर्गाला नात तुमी जोडा
धरणी गं धरणी माय धीर धर थोडा ।।
पुरे झाली शिक्षा आता शांत हो देवा रं
कास्तकार तुझ लेकरु घायाळ अती झाल रं
मुलांच्या शिक्षणासह मुलीच लगीन ही आलं
ओल्या दुष्काळाच देवा निवारतु साल
धरणी गं धरणी माय धीर धर थोडा ।।
जगाचा पोशिंदा म्हणतात मला
लाज राख मासी येवो द्या तुला
जिव माझा तुटतोय तोडा तोडा
धरणी गं धरणी माय धीर धर थोडा ।।

आठवण... !!

तुझी माझी भेट ती पहिली
आठवे मला आजही,
आठवताच ते क्षण
का येतो अश्रुंचा रण ।।
ओल्या त्या मातीला
ओला तो सुगंध,
ओल्या त्या सांझेला
तुझाच गंध ।।
अन माझ वेड मन
भिजत होत तुझ्या आठवणी संग,
तुझी आणि माझी भेट ती
क्षणोक्षणी का आठवतसे ।।
काहितरी होते नवे
आधी कधी ना वाटले,
येताच आठवण तुझी
अश्रुही येतात ।।
अलगद सारे क्षण
मग नजरे समोरुन जातात,
होतास डोळ्यांसमोर तु माझ्या
शब्दच काही सुचेना,
का घडत असे
मला कधीच कळेना ।।
मी मागितला चंद्र
हात पोळलेच आहे,
आयुष्य तेच आहे
आठवण मात्र आठवणच आहे ।।
भानावार येताच
वास्तवाचे चटकेच आहे,
आठवणी राहील्या मागे
समाधान इतकेच आहे ।।

फौजी...

दिव्या अनंत वराडे B.Sc.II-CPS

एक फौजीच असतो जो देशासाठी
आपले प्राण अर्पण करतो....
एक फौजीच असतो जो तरुण वयात
देशासाठी लढायला जातो....
एक फौजीच असतो तो जो आपल्या आईबाबाला,
मित्राला, बायको, मुलांना सोडून फक्त देशासाठी
लढायला जातो...
एक फौजीच असतो जो देशाला आपले
जीवन अर्पण करतो.....
एक फौजीच असतो जो देशासाठी आपले प्राण
सोडतो.....
एक फौजीच असतो जो अमर होऊन जगतो
एक फौजीच असतो.....

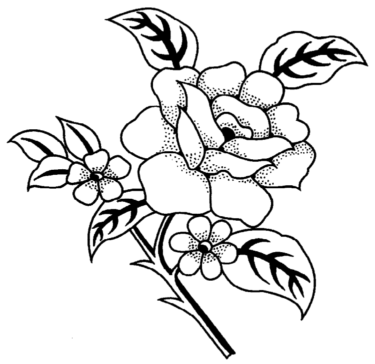

माणुसकी...

दिव्या अनंत वराडे B.Sc.II-CPS

एकदा माणुसकीने निस्वार्थ पणे वागुन बघा,
कधीतरी निस्वार्थपणे कोणाला मदत करुन बघा,
कधी कोणाला कमी जास्त लेखू नका,
सर्व आपल्या जागी बेस्टच असतात.
कधी कोणाच्या गरीबीवर हसु नका,
ते दाखवत नसले तरी त्रास त्यांना पण खुप होतो
आताच्या काळात ९०% लोक फक्त स्वत:चा विचार
करतात.
कधी दुसऱ्याचा विचार करुन बघा
सर्वांना सोबत निस्वार्थपणे बोलायला शिका
सर्वांना सोबत माणुसकीने वागायला शिका
खरच मनाला खूप आनंद भेटतो हा....

****

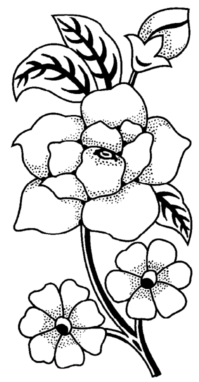

ज्ञानमुर्ती....

मिना संजय भोपळे M.Sc. I

अज्ञानाच्या तिमिरावरती
अखंड जी ज्ञानज्योत जळती
ही ज्ञानमुर्ती आमची
शब्द भान अन ज्ञान ज्यांचे
घडवती जे भविष्य आमचे
अथांग सागरापरी किर्ती ज्यांची
ही ज्ञानमूर्ती आमची
जरी संगती कक्षांपुरती
आयुष्यभर शिदोरी न सरती
पथकांवर मार्गदर्शनही करती
ही ज्ञानमूर्ती आमची
ही ज्ञानमूर्ती आमची

****

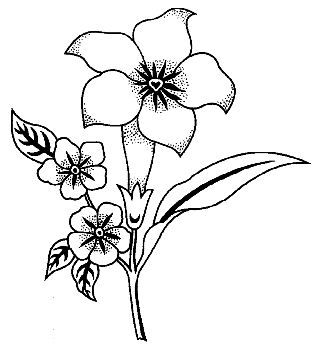

स्वातंत्र्याची लढाई ...

मिना संजय भोपळे
M.Sc. I

शतक अठराशे अन साल होत न्यार
देशामधी भिनल होत स्वातंत्र्याचं वारं ।।
पेटल्या होत्या मशाली अन माणसही पेटली होती
स्वातंत्र्याच्या युध्दामध्ये सारीच झटली होती ।।
भारतीयांचा १८५७ चा ब्रिटीशांविरुध्द पहिला लढा
म्हैसूरचे युध्द, मराठा युध्द, प्लासीची लढाई
कित्येक झाले उठाव अन कित्येक झाल्या चळवळी ।।
'फोडा आणि राज्य करा' ब्रिटीशांचा होता नारा
'लढा किंवा मरा' भारतीयांच्या घोषणा साऱ्या ।।
कारण लढाई अस्तित्वाची अन प्रश्न स्वाभिमानाचा होता
राजगुरु, सुखदेव, भगतसिंग यांनी हिंसेचा तर
गांधींनीं अहिंसेचा पवित्रा हाती घेतला होता ।।
कर्नल, जर्नल, डलहौसी, मॉंटेग्यू परराष्ट्रीय आले
प्रांत, भाषा, पंथ, नात विसरुन भारतीय एक झाले ।।
केसरी आणि मराठातून टिळकांनी लेखनी हाती धरली
स्वातंत्र्याच्या रणांगणात राणी लक्ष्मीबाई उतरली ।।
एकोणाविसाव्या शतकात जगात महायुध्दे झाले
भारत मात्र स्वातंत्र्याच्या वाटेवर आले ।।
आधी भारत छोडो आंदोलन मग झाली फाळणी
स्वातंत्र्य आले पदरात पण जिवित हानी ना टळली ।।
श्रमाचे झाले चीज, बलीदान कामी आले
सन १९४७ - १५ ऑगष्ट भारताला स्वातंत्र्य मिळाले ।।
भारताच्या निष्ठेपुढे सारा जग हादरला
१९५० ला भारत खरोखर प्रजासत्ताक बनला ।।

****

देश अजूनही स्वातंत्र्याच्या वाटेवर....

मिना संजय भोपळे
M.Sc. I

लोटली वर्ष ७५ परक्यांपासून मुक्तेची
सुरुवात झाली नवीन देशा अंतर्गत युध्देची
जनता १५ वर्ष विकासाच्या आशेवर
देश अजूनही स्वातंत्र्याच्या वाटेवर ।।१।।
प्रश्न दंगलीचे, प्रश्न बेरोजगारीचे
कधी चोरीचे तर कधी लाचारीचे
कधी प्रश्न कोरोनाच्या लाटेवर
देश अजुनही स्वातंत्र्याच्या वाटेवर ।।२।।
रोज होतात दौरे विदेशाचे
त्यांनाही आमंत्रणे भारत भेटेचे
का नाही कुणी येत गावाच्याही भेटेवर
देश अजुनही स्वातंत्र्याच्या वाटेवर ।।३।।
कर्जाचा होत आहे शेतकऱ्यावर सुडा
सुटता, सुटेना, बाजार भावाचा तीढा
बळीराजाही टांगला जातो तराजुच्या काटेवर
देश अजुनही स्वातंत्र्याच्या वाटेवर ।।४।।
डिझेल पेट्रोलात रोज भाववाढ होते
सरकारी टेबलाखालीही भ्रष्टाचार होते
माणूसकीही विकल्या जाते हजारोंच्या नोटेवर
देश अजुनही स्वातंत्र्याच्या वाटेवर ।।५।।
अपहरण, बालहत्या, स्त्रियांवर होतो अत्याचार
मात्र मतांची जीत आणि मतांचीच हार
मंत्रीही असतात सत्तेच्या थाटेवर
देश अजुनही स्वातंत्र्याच्या वाटेवर ।।६।।
संस्कृती घसरली, रुपयाही घसरला
रिते झाले भांडार, ठेवाही सरला
अर्थव्यवस्थाही घसरत आहे काठावर
देश अजुनही स्वातंत्र्याच्या वाटेवर ।।७।।

माझं पहिलं प्रेम आहेत ते....

वैष्णवी गजानन सपकाळ
B.Sc. II (CPS)

२००२ मध्ये लग्न त्याचे झाले,
दोन जिवांना बाप्पाने एक केले....
सगळ्यांप्रमाणे लिहिली होती त्यांच्या जोडी,
आज त्याच्यावर लिहिण्याची निर्माण झाली गोडी...!
२००३ मध्ये जन्म माझा झाला,
त्यांनी मला त्यांचा मुलगाच समजला....
बालपणी जेव्हा मी होतो तान्हा,
अमृताहुनि गोड पाजल्यास पान्हा...!
आईबाबा माझे गरीब व भोळे,
त्यांच्या न्यायालयाने माझे सर्व गुन्हे माफ केले,
खूप घाम गाळून रक्ताचे केले पाणी,
बालपणापासून फुलासारखे जपले,
जणु मी एक राणी...!
माझे स्वप्न त्यांचे समजून पूर्ण त्याला केले,
तुम्हीच माझी हिम्मत आणि प्रेरणा राहले....
त्यांचे सारे प्रॉब्लेम साईडला ठेवून चेहरा हॅप्पी आहे,
आई मायेची लाट व बाबा प्रेमाचा सागर आहे...!
माझे सर्व हट्ट, तुम्ही पुर्ण करतात,
बाप्पाला काय मागु सर्व काही तुम्हीच देतात,
बाप्पा माझ्या आईबाबाचं खुप मोठं आयुष्य हो,
या जगात विना आईबाबाचं एकही व्यक्ती न हो...
ते खुप अनमोल जणू कोहीनूर आहे,
स्वामी तिन्ही जगाचा त्यांच्या विना भिकारी आहे...
एका मुलींचे नखरे फक्त तेच उठवू शकतात,
समाज आणि लोक फक्त बोट उचलता....
मला समजून घेणारे, काही चुकलं तर हक्काने
ओरडणारे....
आणि संपूर्ण जग जरी माझ्या विरोधात झाले,
तरी माझ्या पाठीमागे खंबीरपणे उभे राहणारे....
या जगात जगण्याचे बळ फक्त तुमच्यामुळे आले.
आईबाबा माझ्या आयुष्यातील महत्त्वाचे स्थान आहे,
कारण ही व्यक्ती आहे म्हणून माझे जगणे आहे...
काय लिहावे तुमच्याबद्दल, मायेला तुमच्या तुलनाच
नाही,
सांगायला माझ्याकडे शब्दच नाही....
लिहिता लिहिता अपुरी पडेल शाई,
लाखात एक फक्त, तुम्हीच माझे बाबा आई...
स्वत: दु:खी राहून मला सुखी ठेवतात,
माझ्या जगण्याला पंख नवे फुटतात....
कितीही त्यांच्याबद्दल लिहा कमीच होते,
जिवनाच्या प्रत्येक वाटेला ते माझे सोबती होते...
माझे खुप प्रेम तुमच्यावर आहे,
धन्यवाद आईबाबा म्हणून संपवते आहे...

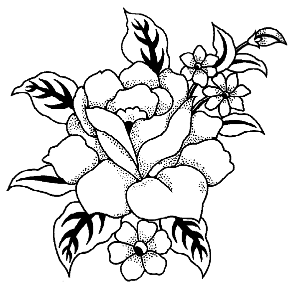

हरवलेली माणुसकी...

दर्शना सदाशिव मोगरे B.Sc. III (CPS)

स्वत:च्या स्वार्थासाठी आजकाल
माणुसकी विकली जात आहे,
आता माणुसकी पेक्षा जास्त तर
पैशांचीच किंमत आहे....
एखाद्याने मदत केली तर....
त्याचे आभार मानायचे सोडून,
हा भरकटलेला माणूस
दगडामध्ये देव शोधत आहे...
आयुष्याच्या वळणावर रोज
नवनवीन माणसांचा अनुभव येत आहे
कुणी माणुसकीत स्वत:ला पाहणारा तर,
कुणी माणूस आहे हेच विसरलेला दिसत आहे
आजकाल माणूसच माणसाचा
खेळ मांडतांना दिसत आहे
माणुसकीच्या या युध्दात माणूस
स्वत:शीच भांडतांना दिसत आहे....
दिवसेंदिवस वाढणारे गुन्हे पाहता हेच
समजत की माणूस माणुसकी विसरत आहे
पहिले संकटाच्या वेळी धावत येणारा माणूस
आजकाल आंधळ्याच सोंग घेत आहे....

*****

सुखाचे चांदणे...

सुस्मिता संजय इंगळे B.Sc. III (PCM)

मोरपंखी चाहुलींचे सोबतीने चालणे
अंतरावर पसरलेले टिपूर से....
सुखाचे चांदणे, सुखाचे चांदणे, सुखाचे चांदणे...

कोण या वेड्या मनाला आस लावी भाबडी
कोण आहे ज्यामुळे हे उंबरठ्याला लांघणे
ही नवी सुरुवात आहे की नवे आभास हे
दुरवरची ती निळाई मागते....
सुखाचे चांदणे, सुखाचे चांदणे, सुखाचे चांदणे...

भोवतीचे सुर हळवे ऐकताना वाटते
गायले मी अंतरीच्या वेदनांचे हुंदके
हरवलेली स्वप्न होती थबकलेली पाऊले
पण तुझ्या भेटीत आता गवसले....
सुखाचे चांदणे, सुखाचे चांदणे, सुखाचे चांदणे...

मोरपंखी चाहुलींचे सोबतीने चालणे
अंतरावर पसरलेले टिपूर से....
सुखाचे चांदणे, सुखाचे चांदणे, सुखाचे चांदणे...

*****

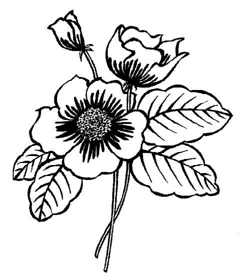

निसर्ग...

अमर रामेश्वर काजळे B.Sc. II (CBZ)

याड लागलयं ऽऽऽ या लागलाय ऽऽऽ
हे गाण म्हणण्याऐवजी
झाड लावलयं ऽऽऽ झाड लावलय ऽऽऽ
असं म्हणून तसं वागलो तर निसर्गसुध्दा
झिंग झिंग झिंगाट होईल....

दसरा...

अमर रामेश्वर काजळे B.Sc. II (CBZ)

अयोग्य रिवाज टाकून
योग्य तेच टिपलं जावं
उत्सव साजरे करतांना
पर्यावरण जपलं जावं

भविष्यात येणारा
आताच टाळावा खतरा
वृक्षारोपण करुन
साजरा करावा दसरा.

पर्यावरण

अमर रामेश्वर काजळे B.Sc. II (CBZ)

इकडे मोजले तिकडे मोजले
सगळीकडेच तापलेले आहे.
उन्हाचा चढता पारा पाहून
म्हणे पर्यावरण कोपलेले आहे

मनाला प्रसन्नता देणारी ती
जनु थंडाईच लपली आहे
पण पर्यावरण संवर्धन करणे
ही जबाबदारी आपली आहे.

पर्यावरण दिन...

अमर रामेश्वर काजळे B.Sc. II (CBZ)

पर्यावरणाचे आपल्या भोवती असणे गृहित धरुन, गेली काही दशके, त्यातील विविध घटकांची हानी करत आलो आहोत.

परंतु पर्यावरणाचा समतोल ढासळण्याचे परिणाम दैनंदिन जीवनातही जगभर दिसुन लागलने याबाबत जागृती करण्याची गरज उत्पन्न झाली आहे.

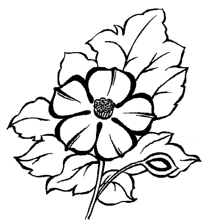

पर्यावरण दिन व सोशल मिडीया

अमर आर. काजळे B.Sc. II (CBZ)

पर्यावरण दिनाच्या शुभेच्छांचा
सोशियल मिडीयातून पूर वाहत आहे,
मात्र शुभेच्छा देता घेतानाही
जबाबदाऱ्यांच जणु धुर आहे.

वाढत्या पर्यावरणीय विध्वंसाची
माणसांनी जान ठेवायला पाहीजे
अन् पर्यावरण दिनाच्या औचित्याने

एक तरी झाड लावायला पाहीजे.

बालपण...

अमर रामेश्वर काजळे B.Sc. II (CBZ)

कधी निसर्ग निराळा
ऋतुंचा हा खेळ निराळा
कधी ऊन कधी पाऊस
कधी सोसाट्याचा वारा

गंध मातीचा येऊनी
तृप्त होई माझे मन,
चिंब भिजुनी पावसात
मज आठवे बालपण....

आयुष्य हे...

अमर आर. काजळे B.Sc. II (CBZ)

आयुष्य हे विधात्याच्या वहीतील एक पान असतं..!
रिकामं तर रिकामं,
लिहिल तर छान असतं....!
शेवटच पान मृत्यु अन्
पहिलं पान जन्म असतं...!
मधली पाने आपणच भरायची,
कारण ते आपलच कर्म असतं...!
होणाऱ्या चुकांना टाळायचं नसतं,
चुक झाली तरी फाडून फेकायचं नसतं,
कारण
त्यातुनच आपल्याला पुढे शिकायचं असतं...!

विद्या...

अमर रामेश्वर काजळे B.Sc. II (CBZ)

श्लोक –

न चोरहार्य न च राजहार्य
न भ्रातृभाज्यं न च भारकारी ।
व्ययेकृतेवर्धते एव नित्यं
विद्याधनं सर्व धनं प्रधानम् ।।

अर्थ –

विद्यारुपी धन सर्व धनात श्रेष्ठ आहे. ते चोरांना चोरता येत नाही. राजाला जप्त करता येत नाही. भावांना त्यात वाटणी मागता येत नाही. त्याचे ओझे होत नाही. जसजस त्याला खर्च कराल तसतसे ते वाढतच जाते.

विषयांची भेळ

अमर आर. काजळे B.Sc. II (CBZ)

मराठी माझी
English ने येते नशा
History ने तर डोकेच दुखते
Politics घेऊन सगळे फसले
Math सोडविणे म्हणजे Risk
Physics चे उत्तर Fix
Chemistry तर फारच भारी
बसली डोक्यात तरच प्यारी
नाही तर करायला लावते October वारी
Biology तर जीवनाची आजी
तेव्हा बोलवली तेव्हा राजी
काढले तर ठीक
Diagram नाहीतर मागायला लावते भीक
Economics मध्ये पैश्याची व्यथा
मराठी सांगते संतांच्या कथा
English मात्र तोंडची बात
नापास झाल्यावर पडते व्याज
तर वृक्षांची माय
Zoology ते म्हणते Genetics पाय.
असा हा सर्व विषयाचा खेळ
लक्ष दिले तर बसतो मेळ
जर का केलाच खर्च वेळ
तर शिक्षणाची होईल भेळ

****

बाबा...

वैष्णवी बाबुराव कुयटे B.Sc. III (PCM)

आईने जन्म दिला तर,
त्यांनी जगाशी ओळख करुन दिली
ते म्हणजे बाबा.....
लहानपणी बोट देवून चालायला शिकविले
ते म्हणजे बाबा.....
चालता चालता पडले तरी, पुन्हा उठून चालण्यास
हिम्मत दिली
ते म्हणजे बाबा.....
जेवढे दिसतात बाहेरुन कठोर, तेवढेच आतुन मऊ
ते म्हणजे बाबा.....
कुटूंबासाठी राब राब राबतात दिवसरात्र
ते म्हणजे बाबा.....
कष्ट करतात उन्हातान्हात आणि घरात आणतात
दोन घास
ते म्हणजे बाबा.....
मुलांच्या सुखासाठी, स्वत:चे सुख विसरुन काम
करतात
ते म्हणजे बाबा.....
बाबा सारखे नाही या जगात दुसरे
बाबा आहे तर संपुर्ण जगच आपले....

****

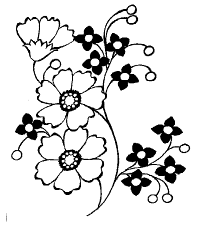

वाट...

ऋतुजा अनिरुध्द देशपांडे B.Sc. I (CBZ)

वाट वाकडी तिकडी
घाट माथ्यावर गेली
वाट वाकडी तिकडी
रानावनांतून गेली ।।

रानावनात राघुची
शीळ जोरात घुमली
मैनेचीही साद त्याला
काही क्षणात मिळाली ।।

क्षण टिपतां टिपतां
नाही उसंत मिळाली
चालतच राहीलो मी
वाट चालली चालली ।।

वाटेवर फुलांचीही
जशी चादर अंथरली
वाट काट्यांची तरीही
जणू सुखाची वाटली ।।

सुखाच्या ह्या जाणिवेने
पानगळ मनाची थांबली
वसंताच्या आगमनाची
चाहूल रानात लागली ।।

रान संपता संपेना
वाट संपता संपेना
वाट वाकडी तिकडी
वाट अंतहिन झाली ।।

****

पूर्वीसारखे दिवस...

ऋतुजा अनिरुध्द देशपांडे B.Sc. I (CBZ)

पूर्वीसारखे दिवस पुन्हा
फिरुन कधी येतील का ?
चहूकडेची अशी फसवणूक
कधीतरी थांबेल का ?
व्यवहारातील तशी सचोटी
पुन्हा कधी दिसेल का ?
आपुलकी अन् प्रेम जिव्हाळा
शोधून तरी सापडेल का ?
सत्याची चाड कुणाच्या
मनी कधी जागेल का?
लाचखोरीचा कर्करोग हा
समुळ नष्ट होईल का?
त्या दिवसांतील आत्मीयता
कुणां कधी उमगेल का ?
पूर्वीसारखे दिवस पुन्हा
फिरुन कधी येतील का ?

***

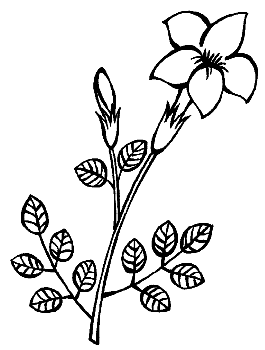

आयुष्य भरभरुन जगायचं असतं

मेघा वि. येवले M.Sc. II

उंच आभाळात बघावं एकटक;
त्याच्या शुभ्रतेत रमायचं असतं,
बेधुंद पक्षांप्रमाणे स्वच्छंद निसर्गाचा
आनंद लुटायचं असतं....
निळे पांढरे रंग अनेक
त्यात फुलाचं सौंदर्य शोधायचं असतं,
अशाच या रंगीबेरंगी दुनियेतला
प्रत्येक रंग जगायचं असतं....
ऊन-सावली प्रमाणे असतं सुख दु:ख
याला निर्भिडपणे सामोरं जायचं असतं,
चांगल्या वाईट प्रत्येक व्यक्तीकडून
जिवनात काहीतरी शिकायचं असतं.....
व्हावं कधी कठोर तर कधी हळवं होऊन
आपल्याच मन जपायचं असतं...
माझं तुझं न कर आपलच समजून,
आपुलकीचं प्रेमळ नातं विणायचं असतं,
जिथलं तिथं द्यावं सोडून
थोड्याशा अडचणीनं कधी निराश व्हायचं नसतं...
कोण दिवस कसा येईल सांगता येत नाही
म्हणून प्रत्येक क्षणाचा आनंद घ्यायचं असतं,
कधी मनात ठेवाव, तर कधी मनमोकळं बोलून
मोकळं व्हायचं असतं....
आयुष्यातला प्रत्येक क्षण भरभरुन
जगायचं असतं...

*****

आयुष्याला द्यावे उत्तर...

ऐश्वर्या कैलास गोरे B.Sc. III (CPS)

असे जगावे दुनियेमध्ये, आव्हानाचे लावुन अत्तर,
नजर रोखुनी नजरेमध्ये, आयुष्याला द्यावे उत्तर...
नको गुलामी नक्षत्रांची, भीती आंधळी ताऱ्यांची,
आयुष्याला भिडतानाही, चैन करावी स्वप्नांची...
असे दांडगी इच्छा ज्याची, मार्ग तयाला मिळती सत्तर,
नजर रोखुनी नजरेमध्ये, आयुष्याला द्यावे उत्तर...
पाय असावे जमिनीवरती, कवेत अंबर घेताना,
हसू असावे ओठांवरती, काळीज काढुन देतांना...
संकटासही ठणकावुन सांगावे, आता ये बहेत्तर,
नजर रोखुनी नजरेमध्ये, आयुष्याला द्यावे उत्तर...
करुन जावे असेही काही, दुनियेतुनी या जाताना,
गहीवर यावा जगास साऱ्या, निरोप शेवटचा देतांना...
स्वर कठोर त्या काळाचाही,
क्षणभर व्हावा कातर-कातर,
नजर रोखुनी नजरेमध्ये, आयुष्याला द्यावे उत्तर...

मुळ कवी - गुरु ठाकुर

*****

आई ! मला जन्म घेऊ दे !

ऐश्वर्या कैलास गोरे B.Sc. III (CPS)

तु जसे पाहिले जग मला देखील पाहू दे
नको मारु आई मला जन्म हा घेऊ दे ।।धृ।।
परमेश्वर प्रत्येकाच्या घरी जाऊ शकत नाही
त्याच्या जागी तू आहे कसे तुला कळत नाही
ताईसवे माझ्या मला जन्म हा घेऊ दे
नको मारु आई मला आनंदाने न्हाऊ दे
हुंडा लागतो मोठा म्हणून त्रास माझा वाटतो कां ?
झरा तुझ्या मायेचा म्हणून असा आटतो कां ?
राखीसाठी दादाच्या निदान मला येऊ दे
नको मारु आई मला जन्म हा घेऊ दे
तू बहिण तू कन्या तु एक स्त्री आहे
काल जिथे तु होती आज तिथे मी आहे
तू जसे विणले नाते तसे मला विणू दे
नको मारु आई मला जन्म हा घेऊ दे
पहा मग फिरुन मी पुन्हा कधी येणार नाही
भाग्य कन्यादानाचे आई तुला देणार नाही
डोळे येता भरुन तुझे पदर मला होऊ दे
नको मारु आई मला जन्म हा घेऊ दे ।।

****

संयम...

पियुष निवृत्ती बोरले B.Sc. III (CPS)

तणावपूर्ण असलेल्या या जगात लोकांना त्यांच्या अपेक्षा पूर्ण करायच्या आहेत.
त्यांच्याजवळ कशाकडेही लक्ष देण्यास वेळ नाही
ते बोलण्यापूर्वी आणि शिकण्यापूर्वी कसलाही विचार करत नाहीत.
लोकांना त्यांचे काम द्रुतगतीने पूर्ण करायचे आहे
त्यासाठी ते जे शक्य असेल ते करतात.
इतर लोकांना काय वाटते याची त्यांना पर्वा नाही
त्यांना फक्त त्वरीत यश हवे आहे.
पूर्वी सयंम हा राजा होता.
त्याने एक उत्तम बंधन निर्माण केले
कोणाचेही शोषण केले नाही कोणालाही फसवले नाही
त्याच्या राज्यात प्रत्येकजण प्रेमळ आणि काळजी घेणारा होता.
आता धीर हा इतिहास झाला आहे
धैर्य शोधणे हे एक रहस्य आहे.
पूर्वी स्वतंत्र हे एक रहस्य आहे.
पूर्वी स्वतंत्र असलेले लोक आता घाईत आहेत,
काम जलद करण्यावर त्यांचे सर्वस्व अवलंबून आहे.
अधीरतेमुळे निराशेची पातळी वाढली आहे
आणि बऱ्याच लोकांना नैराश्य आलं आहे.
समाधानी राहण्यासाठी धीर कसा धरावा हे त्यांना माहित नाही
आणि या प्रकियेत बरेच बंध तुटले आहेत.
धैर्य हा आपला खजिना आहे.
ही नैतिक मूल्याचे निर्देशक खूण आहे.
तणावापासून दूर राहण्याचा हा एकमेव मार्ग आहे.
हा सर्वोत्तम प्रतिबंधक उपाय आहे.

आई...

श्रेया नाफडे B.Sc.II

आई म्हणजे चालता बोलता Satellite
प्रत्येक समस्येला तु सहन करणारा Signt
राब राब राबते अगदी Day Night
म्हणून आमच्या आयुष्यात Light
आई, तु म्हणजे Rest House कॉम्प्युटरचा Mouse
खरचं तुझ्याशिवाय आई
चालु शकत नाही कोणतेही House
आई म्हणजे संगीतातील सितार
आकाशातील Star
तुझ्या असल्याने आई घरही बनते
अगदी Five Star

****

बहिण-भावाचे नाते...

श्रेया नाफडे B.Sc.II

बहिण भावाचे नाते हे सोनेरी साज असते
प्रेमाच्या राशीवरचे चक्रवाढ व्याज असते
बहिण भावाचे नाते हे सावली देणारा वड असते
आंबट-गोड द्राक्षाचा लुसलुशीत घड असते.
बहिण भावाचे नाते हे काहीसे खट्याळ असते
मनोअंगणी दुडदुडणारे इवलेसे बाळ असते
माझ्या आधी तुला अन् तुझ्या नंतर मला असते
बहिण भावाचे नाते हे श्रावणातला झुला असते
बहिण भावाचे नाते हे काहीसे अबोल असते
शब्दात व्यक्त होणे शक्य नाही ते सागराहूनही
खोल असते
बहिण भावाचे नाते हे थोडे हट्टी असते
एका क्षणाला कट्टी तर दुसऱ्या क्षणाला गट्टी असते

कोरोना...

वर्षा दिनकर गव्हाळे
B.Sc. I (CPS)

कोरोना आता पाहुणा म्हणून,
वाटले होते जाईल महिनाभर राहून,
पण अंदाज सगळा चुकतच गेला
मुक्काम त्याचा वाढतच गेला
हे काही बरे नाही झाले...

बाजारपेठ बंद झाली
वाहतुक बंद झाली
इथपर्यंत ठीक होतं रे
पण शाळाही बंद झाली,
हे काही बरे नाही झाले.

घरी बसून कामं केले
तरी कुठे वेतन कापले
तर कुठे भत्ते कापले
इथपर्यंत ठीक होते रे
पण कुठे तर कामावरुनच काढुन टाकले
हे काही बरे नाही झाले.

तोंडावर मास्क आले,
हातावर सॅनिटायझर आले
एकमेकांत अंतर वाढत गेले
इथपर्यंत ठीक होते रे
पण शेवटचे चार खांदेकरीही
परके झाले.
हे काही बरे नाही झाले...

****

अख्या जगात थैमान माजविणाऱ्या कोरोना (कोविड-१९)

प्रज्ञा अनिल खर्चे
B.Sc. III (A)

चीन मधून सुरुवात झालेला आणि नंतर संपूर्ण जगभर पसरलेला कोरोना व्हायरस म्हणजेच कोविड-१९. हा एक संसर्गजन्य आजार आहे. या कोरोना विषाणूचा संसर्ग सर्वप्रथम डिसेंबर २०१९ मध्ये चीन मधल्या वुहान या शहरात आढळून आला होता. या आजाराचा संसर्ग एक संक्रमित व्यक्तीकडून दुसऱ्या व्यक्तिकडे लवकर होत असतो. जागतिक आरोग्य संघटना म्हणजेच WHO या संघटनेने कोरोना व्हायरस मुळे होणाऱ्या या रोगाच्या प्रादुर्भावाला जागतिक महामारी घोषित केले आहे. या रोगाच्या संसर्ग झाल्यानंतर काही दिवसांनी याची लक्षणे दिसू लागतात. कोरोना व्हायरस मुळे होणाऱ्या या रोगाच्या प्रादुर्भावाला जागतिक महामारी म्हणून घोषित केले आहे. या रोगाचा संसर्ग कोरोना व्हायरसचा संसर्ग झाल्यानंतर व्यक्तीला सर्दी, ताप येणे, श्वास घेण्यास अडथळा येणे तसेच घशात खवखव होणे अशी लक्षणे जाणवू लागतात.

कोरोनाची जी दुसरी लाट आली आहे त्यातील संसर्गाची लक्षणे ही आधीच्या कोरोना लक्षणांपेक्षा अधिक वेगळी आहेत. जसे की पोटात दुखणे, थकवा जाणविणारे, अतिसार, सतत डोके दुखणे तसेच उलट्या किंवा मळमळ होणे अशी काही लक्षणे कोरोनाच्या नवीन स्ट्रेनमध्ये आढळून येतात. कोरोना व्हायरस हा वेगवेगळ्या लोकांवर त्यांच्यातील रोग प्रतिकारशक्ती प्रमाणे वेगवेगळे परिणाम दाखवत असतो. गंभीर स्वरुपाच्या कोरोना संसर्गामुळे किडनी निकामी होण्याचा धोका संभवतो. यामुळे जीव सुध्दा जाऊ शकतो. आधीपासून आजारी असणारे लोक तसेच मधुमेहाने ग्रस्त असणाऱ्या आणि कमकुवत रोगप्रतिकारशक्ती असणाऱ्या लोकांना या कोरोनाचा अधिक धोका असतो. कोरोना व्हायरस संक्रमणापासून वाचण्यासाठी आपणाला अनेक प्रकारे काळजी घेता येते. त्यामध्ये आपण सार्वजनिक किंवा गर्दीच्या ठिकाणी जाणे टाळणे म्हणजेच सोशल डिस्टंसिंग. डिसेंबर २०१९ च्या पहिल्या आठवड्यात नवीन कोरोना विषाणू सापडला. त्याला कोरोनाचा नवा विषाणूंचा प्रकार घोषित केला आहे. विषाणूची निश्चिती झाली असून सध्याच्या विषाणू हा कोरोनाचा ७ वा प्रकार आहे.

हा विषाणू एका व्यक्तिकडून दुसऱ्या व्यक्तित संक्रमित होत असल्याने त्याचा धोका अधिक वाढला आहे. हे विषाणू सर्दीच्या विषाणूसारखेच विषाणूंरखेच पसरतात. हे मानव आणि प्राणी दोघांना संक्रमित करतात. हे लवकर प्रसार पावतात त्यामुळे लहान मुलांमध्ये या विषाणूंचे संसर्ग लवकर होते.

कोरोना विषाणूच्या संसर्गाची मुख्य लक्षणे :

डोकेदुखी, वाहणारे नाक, खोकला असणे, घसा खवखवणे, ताप येणे, अस्वस्थता, शिंका येणे, दम्याचा त्रास वाढणे, थकवा येणे.

कोरोना व्हायरस विरुध्द लढण्यासाठी दिवस रात्र पोलिस, सैनिक, डॉक्टर, नर्स, सफाई कर्मचारी प्रयत्न करत आहेत. सुरुवातीच्या काळात भारत सरकारने संपूर्ण लॉकडाऊन जाहीर केला. सर्वजण आपापल्या घरामध्ये सुरक्षित रहावे हाच त्यामागचा उद्देश होता.

सर्व डॉक्टर, नर्स हॉस्पिटलमध्ये कोरोना रुग्णांची सेवा करत आहेत. आरोग्य कर्मचारी सर्व कोरोना बाधित रुग्णांना योग्य औषधोपचार व सुविधा उपलब्ध करुन देत होते. पोलिस सर्व लोकांना आपापल्या घरी सुरक्षित राहण्यासाठी वेळोवेळी सुचना करत हाते. खरोखरच आपल्याला या रोगाला संपवायचे असेल तर आपण सरकारच्या नियमांचे पालन करणे गरजेचे आहे.

कोरोना हा एक विषाणू आहे तो वेगाने वाढतो. कोरोना व्हायरस हा संसर्गजन्य असल्यामुळे याचा प्रसार वेगाने होतो. एका व्यक्तिकडून दुसऱ्या व्यक्तिकडे वेगाने पसरतो. ज्या प्रकारे कोरोना व्हायरसचा वेगाने फैलाव होत आहे. त्यावरुन असे दिसते की या विषाणुचे दोन प्रकार आहेत.

१) कोरोना बाधित रुग्णांच्या खोकल्यातून म्हणजेच रुग्ण खोकल्यावर हवेत तुषार उडतात व पसरवतात. त्यात विषाणू असतात. ते आजुबाजुच्या व्यक्तींनी श्वास घेतल्यानंतर त्याचा त्यांना संसर्ग होतो.

२) रुग्ण खोकल्यावर काही तुषार विषाणू आजुबाजुच्या वस्तूवर पडतात. त्या वस्तूंना स्पर्श केल्यानंतर ते विषाणू आपल्या हाताला लागतात. तो हात आपल्या चेहऱ्यावर किंवा नाकावर लागल्यास श्वसन संस्थेतून आपल्या शरीरात जातात व त्याचा संसर्ग होतो.

कोरोना व्हायरसने संपूर्ण जगाला खूप हानी पोहोचवली आहे. पण या व्हायरसमुळे काही चांगल्या गोष्टी पण झाल्या आहेत. संपूर्ण जगात लॉकडाऊन झाल्याने तब्बल ७० वर्षाने जगातील हवा शुध्द झाली आहे. जागतिक तापमानात घट झाली आहे. एका अर्थाने सर्व प्रदूषण कमी झाले आहे.

नोकरीसाठी, व्यवसायासाठी घराबाहेर पडून मुंबई पुणे यासारख्या शहरांमध्ये मुले कामासाठी बाहेर निघून गेलेली आहे. त्या मुलांना आपल्या आई वडिलांना भेटायला सुध्दा वेळ नव्हता पण या कोरोनामुळे हीच मुले आपल्या कुटुंबाला आई वडिलांना वेळ देऊ शकली.

******

महिला दिन...निमित्त मात्र...

कु. मेघा विनोद येवले
Roll No. 26

नुकताच काही दिवसांपूर्वी महिला दिन झालाय. आता तुम्ही म्हणाल जसे इतर अनेक दिवस असतात तसाच, त्यापैकीच एक महिला दिन...!

पण प्रत्येक दिवस साजरा करण्यामागचं काहीतरी मर्म हे असतचं....

या दिवशी अनेक माध्यमातून महिलांवर शुभेच्छांचा जणू वर्षाव होतो. एवढचं काय तर ऐरवी महिलांना त्यांच्या राहण्या बोलण्यावरुन जज करणाऱ्या सो कॉल्ड पुरुषांनीही या दिवशी वरचेवर का होईना महिलांच कौतुक केलयं...

१९९३ पासून ८ मार्च हा महिला दिन म्हणून साजरा करण्यात येत आहे. मागील काही वर्षांपूर्वी झालेल्या एका संशोधनात एक बाब समोर आल्याच समजतयं त्यानुसार स्त्री पुरुष असमानता संपवण्यासाठी अजुन १०० वर्ष लागण्याची शक्यता वर्तविली आहे. हे कितपत खरे ठरेल याचा मला मात्र अंदाज नाही असो....

वंशपरांपरागत आपली भारतीय संस्कृती...पुरुष प्रधान संस्कृती महिला प्रधान असं कधी ऐकलयं का हो ??

असं म्हणाव अस मी म्हणत नाही मात्र दोघांमध्ये समानता आणण्याचा प्रयत्न आपण करु शकतो. प्रत्येक गोष्टीसाठी फक्त पुरुषच कारणीभूत असता असं नाही.

एकीकडे समाजकारणापासून ते राजकारणापर्यंत महिलांनी देशाच नाव गौरविलय तर दुसरीकडे काही दुष्ट प्रवृत्तीच्या लोकामुळे आजही बऱ्याच स्त्रियांना चुल आणि मुल इथपर्यंतच मर्यादित ठेवलं जात आहे.

बेटी बचाओ, स्त्री सशक्तीकरण असे अनेक कार्यक्रम देशभर चालवले जात आहे. परंतु तरीही त्यांच्या सुरक्षेची खात्री पटलीय का ?

मुळात तिला अजुनही अबला म्हणूनच पुकारलं जातयं यातून ती कमजोर आहे हेच सिध्द होतयं नाही का ?

महिलांनी आपलं व्यक्तिमत्व सिध्द करतांना आत्मविश्वास डगमग न देता ते जोखता आलं पाहीजे. मग ते अगदी कोणत्याही क्षेत्रात असो... आपल्याला लाभलेल्या नैसर्गिक देणगीच्या बळाने, चोखपणे, आक्रमकपणे काम करा.

एका दिवसापुरता स्त्रीशक्तीचा जागर करुन काही होणे शक्य नाही. स्त्रीचा खरा आदर सन्मान नेहमीच केला पाहीजे. त्यांच्या कामाच कौतुक करण्याबरोबरच अनेक स्त्रियांना प्रोत्साहीत करावं ज्या आजही चार भिंतीच्या आत आहेत.

बरोबरच स्त्रियांनीही आपली निर्णय घेण्याची क्षमता विकसित करायला हवी. कारण भीती बाळगून बसलात तर काही होणे शक्य नाही....

हुंडा....

सुश्मिता संजय इंगळे
B.Sc. III (PCM)

आज पहिल्यांदाच तो मुलगी बघायला गेला होता. त्यामुळे थोडा घाबरला होता, गोंधळला होता. मुलगी बघायचा कार्यक्रम आटोपल्यानंतर दोघांचीही म्हणजे (मुलगा आणि मुलीची) पसंती कळाली.

एकदा लग्नाला संमती मिळाल्याचे आता लग्नाची बोलणी सुरु झाली आणि विषय हुंड्यावर येऊन ठेपला. मुलाच्या बाजुने 'हुंडा हवाच' असा हट्ट होता, तर मुलीच्या बाजुने हुंडा देणे शक्य नसल्याचा सूर होता.

अखेर हुंड्याच्या मुद्यावरुन लग्न मोडेल की काय अशी परिस्थिती निर्माण झाल्याने त्याच्या घरचे संतापले होते आणि तिचा चेहरा अगदी रडवेला झाल्याचे त्याच्या ध्यानात आहे. तिचे वडील त्याला काकुळतीला येऊन म्हणाले.

"अहो तुम्हाला पोरगी पसंत आहे न्हवं ! मग तुम्ही बोला की काय तरी !"

इतक्यात त्याच्या घरचे बोलले, "हुंडा तर पाहिजेच, काय रे ?"

आता मात्र तो कात्रीत सापडला. तो म्हणाला, "हे बघा, मुलगी आवडली असली तरी घरच्यांची इच्छा म्हणून हुंडा तर मी घेणारच !"

त्याच्या घरचे हे ऐकून खुश झाले. तिला यावर काय व्यक्त व्हावे समजेना. आता मुलानेच हट्ट धरल्याने तिच्या वडीलांचा नाईलाज झाला.

"बोला मग, काय पाहिजे आता ?"

तो जराही वेळ न दवडता म्हणाला,

"तुमच्यासाठी सगळ्यात जास्त किंमती असणारी गोष्ट पाहिजे !"

त्याच्या घरच्यांना समजेना, हा नक्की मागणार तरी काय नेमके ? तिच्या वडीलांच्या पोटातही हे ऐकून गोळा आला. आता मात्र तिला हे बघवेना पण ती काही बोलणार इतक्यात तो बोलून गेला,

"तुमच्या मुलीचा हात !"

***

बॉक्सींग - मुष्टीयुध्द

अमर रामेश्वर काजळे (बॉक्सर)
B.Sc. II (CBZ)

बॉक्सींग हा एक लढाऊ खेळ आहे. जो दोन प्रकारे खेळल्या जातो.

१) किक बॉक्सींग २) बॉक्सींग

किक बॉक्सींग मध्ये हात आणि पाय यांचा उपयोग होतो. तर नॉर्मल बॉक्सींग मध्ये फक्त हातांचा वापर करतात.

या खेळात कित्येक नियम आहेत. जेणेकरुन हा खेळ एवढा हिंसक पध्दतीने खेळला जात नाही. बॉक्सींग हा एक लढाऊ खेळ आहे. ज्यामध्ये दोन खेळाडुंच्या इच्छाशक्ती, प्रतिक्षेप, सहनशक्ती, वेग आणि शक्ती वापरुन एकमेकांविरुध्द लढल्या जाते. ते एकमेकांवर हाताने हातात हातमोजे घालुन ठोसे मारतात.

बॉक्सींगच्या खेळात सहभागी असलेल्या खेळाडुंना बॉक्सर म्हणतात. बॉक्सर बहुतेक वेळा एकमेकांवर ठोसे मारण्यावर लक्ष केंद्रीत करतात. आधुनिक बॉक्सींग मुळ युनायटेड मध्ये असल्याचे मानले जाते.

या खेळात काही नियम व अटी असतात.

१) साधारणपणे प्रत्येकी तीन मिनिटात बारा बॉक्सींग फेऱ्या होतात. या फेऱ्यांमध्ये एक मिनिट विश्रांतीचा स्लॉट असतो. जेव्हा बॉक्सर विश्रांती करतात तेव्हा त्यांचा प्रतिस्पर्धी त्यांना मारु शकत नाही.

२) बॉक्सला त्याच्या/तिच्या प्रतिस्पर्धाला बेल्टच्या खाली मारण्याची परवानगी नाही म्हणजे मागे मुत्रपींड, मान, इत्यादी.

३) बॉक्सरला चांगली पकड मिळण्यासाठी दोरी वापरण्याची परवानगी नसते. दोरी ऐवजी त्यांना Hand Wraps वापरात आणावे लागतात.

४) जर एखाद्या खेळाडुला वाईट रितीने फटका बसला तर त्याला/तिला त्यातुन सावरण्यासाठी जवळपास पाच मिनिटे असतात.

५) एकदा तुमची लढत रेफरीने थांबवली की तुम्ही पुर्ण पाऊल मागे घेतले पाहीजे. तुमच्या प्रतिस्पर्धाला लगेच मारले नाही पाहीजे.

६) एकदा का तुम्ही रींग मध्ये गेले की तुम्ही बोलु नाही शकत. त्या ऐवजी तुम्ही मानीने सांगायचे असते.

असे अनेक नियम आहेत. जेणेकरुन हा खेळ हिंसक नाही होत.

*****

मन...

कु. नंदिनी श्रीहरी वारुळे
B.Sc. II (CBZ)

मन हा शब्द उच्चारताच मनात विचारांचे तरंग येतात, नेमके मन म्हणजे काय ?

मग अंत:करणातून एक आवाज येतो, अग मन म्हणजे मीच पण मी म्हटले मी कोण ? अग मन म्हणजे तु दिवसभरात जे काही विचार करतेच त्याची क्षमता किंवा एखाद्या विषयावर केलेले चिंतन बघ ना दिवसभरात किती विचार करतेस तु ?

कधी या गोष्टीची चिंता कधी त्या गोष्टीचा सारखा सारखा विचार तसेच तुझ्या मनाला चिंतन करायला देखील आवडते ना ?

अरे हो ना खरच की, ह्या सर्व गोष्टी तर अगदी बरोबर आहेत की, खरचं बघ ना माझे मन मनाचा प्रवास मोजला तर त्या साठी या पूर्ण विश्वाचाच नकाशा कमी पडेल कारण या मनाची शक्ती आणि मनाचे विचार अगदी अफाट आहेत.

मी खूप दिवसाअगोदर एक संन्यासी ज्याने आपली संपत्ती विकली हे पुस्तक वाचले होते तर त्यामध्ये, ज्युलियन म्हणतो की मन हे एक उत्तम गुलाम आहे पण तितकाचच भयंकर मालक ही आहे.

जो व्यक्ती नेहमी सकारात्मक विचार करतो त्याचे मन कधी ही निराश होत नाही पण जी व्यक्ती नकारात्मक विचार करते ती निराश तर असतेच पण त्याच्या मनाला, नकारात्मक विचार करण्याची जणू सवयच जडते आणि आपले मन हे एका स्नायू सारखेच काम करते जर आपण त्याचा वापर केलाच नाही तर ते निकामीच होईल.

खरच मनाची शक्ती अगदी प्रचंड आहे. आपल्या मनामध्ये एका दिवसात किती विचार येतात.

आपल्या या मानवी मनामध्ये एका दिवसाला सरासरी साठ हजार विचार येतात आणि आश्चर्य असे की त्यापैकी पंच्याणव टक्के विचार हे तेच तेच असतात किंवा मागचे म्हणजेच कालचेच असतात.

जर एखादी व्यक्ती तेच नकारात्मक विचार पुन्हा पुन्हा करत असेल तर हा त्या व्यक्तीच्या मनावर जुलूमच केला जाईल आणि जर तसे न करता नेहमी सकारात्मक आणि चांगले विचार करुन मनाने चिंतन केले तर मन नक्कीच आनंदी राहील आणि या मनाच्या बागेची जर आपण चांगली मशागत केली तर ती बाग नक्कीच बहरल्याशिवाय राहणार नाही.

*****

युवा...

प्रेरणा शरदचंद्र तरकासे
B.Sc. I (CPS)

जन्मापासून मरेपर्यंत घडतो तो प्रवास आणि
एका क्षणात आनंद देऊन जाते ते म्हणजे आयुष्य

या आयुष्यात प्रत्येक व्यक्तीला तीन अवस्थेतून जावे लागते. बाल्य अवस्था, युवा अवस्था व वृध्द अवस्था. या प्रत्येक अवस्थेला त्यांचे त्यांचे महत्त्व आहे. यात ही युवा अवस्था व्यक्तीचा बहुत्तम शारीरिक विकास जरी बाल्य अवस्थेत होत असला तरी त्याचे सर्वांगीण विकास हा युवा अवस्थेत होता. युवा हे प्रचंड शक्तीचा स्त्रोत असतो. प्रत्येक व्यक्तीच्या आयुष्यात कधी सुखाचा काळ येतो तर कधी दु:खाचा, कधी आपल्याला हवे असणारे आनंददायी प्रसंग येतात तर कधी कठीण आणि न आवडणारे प्रसंगाला सामोरे जावे लागला. पण या प्रसंगातून व परिस्थितीतून आपण प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष रुपात उत्तम व सुधरत जातो. युवा अवस्था ही सर्वात महत्त्वाची समजल्या जाते. कारण आपण यात अशा बऱ्याच प्रसंगाला सामोरे जातो. ज्यांनी आपला विकास घडून येतो. या काळात आपल्या विकासासोबत आत्म निरीक्षणाची संधी ही प्राप्त होते आणि स्वत:ला समजू लागतो, स्वत:वर प्रेम करु लागतो, जे आपल्याला युवा अस्थेत असल्याची खुन असते. युवा अवस्थेत आपण माणूस म्हणून घडतो, नाते संबंध बनवायला शिकतो लोकांना आणखी चांगल समजायला शिकतो.

लहान मुल असतांना आपण बऱ्याच गोष्टींना गृहित धरु लागतो. जसे आपल्या मित्रांना मोठ्यांकडून मिळालेले आशिर्वाद व बरच काही पण यात काही चूक नाही कारण लहान असतांना आपण फक्त आयुष्य जगण्यावर लक्ष देतो. आपल्याला बाकी कोणत्याही गोष्टीचे भान नसते. फक्त आयुष्य पूर्णपणे जायचं असतं जसे आपण युवा अवस्थेत येतो तसे आपण आपल्या ध्येयांच्या दिशेने वाटचाल करु लागतो. आपण आपला वेळ व लक्ष आपल्याला पुढे येणाऱ्या आयुष्यात काय पाहीजे यावर द्यायला लागतो. हे महत्त्वाचे नाही की काय होईल किंवा तुम्ही काय वयात असणार, आपण आपल्या आतील लहान मुल नेहमी जोपासायला हवं ते लहान मुल आपलं आयुष्य पुर्णत: जगण्याची इच्छा ठेवते, ते लहान मुल जे आयुष्यात येणाऱ्या प्रत्येक आश्चर्यकारक गोष्टींचे जतन करतो ते लहान मुल जे छोट्या छोट्या मुर्ख गोष्टीला देखील हसते. वयात येता येता आपण आयुष्य जगायला विसरु लागतो. स्वत:ला वेळ द्यायला विसरु लागतो. म्हणून आपण आपल्या आतील लहान मुल जिवंत ठेवायला हवे.

स्वत:च्या विकासासाठी स्वत:चे निर्णय कसे घ्यावे व कसे आपण समंजस निवडी जपावा हे युवा अवस्थेत. युवा अवस्था आपले व्यक्तीमत्त्व व चारित्र्य घडवून आणते. त्यामुळे युवा अवस्था ही निर्णायक ठरते.

❊ आजच्या युगात युवांची भूमिका :

युवा अवस्था ही आयुष्यातला असा काळ असतो जो आपले व्यक्तीमत्त्व या काळात ज्या मूल्यांना आत्मसात करतो आणि जबाबदारी घेतो ते आपल्या भविष्याला आकार देतात. या अवस्थेत आपल्या प्रत्येक कृतीचे आणि निर्णयाचे परिणाम दिसतात. युवा अवस्थेत असे बरेच मार्ग असतात. ज्यामुळे आपल्या आयुष्यात बदल आणते.

युवा व्यक्ती खुप उत्साही, उत्सुक व त्यांना कामाप्रती अतिशय आवड असते. यालाच युवा चैतन्य म्हणात. जेव्हा आपण ही अतिशय आवड आणि उत्साह कोणत्या तरी उपयोगी आणि निर्णायक कामासाठी लावतो तेव्हा हे सर्व आपल्या गुणांच्या विकास करतात आणि आपले भविष्य उज्वल बनवते. आयुष्य आणि युवा अवस्था हे पापण्या झपक्यावण्या सारखे पटकण घडते. त्यामुळे आपण स्वत:ला विचारले पाहीजे की आपण या देशाला व समाजाला काय देऊ शकतो. देवांनी आपल्या म्हणजे युवाला शक्ती दिली आहे की आपण आपल्या जबाबदाऱ्या पूर्ण केल्या पाहीजे. युवांनी सकारात्मक व निर्मिती करण्याचा विचार करावा. आपण समाजातली रुढी व वाईट परंपराचे विरोध करु शकू असे स्वत:ला घडवायला हवे. आपल्याला कळायला हवे की आता हालचाल करायची वेळ आहे. युवांनी नेहमी सोपे व सुखदायक मार्ग शोधायला नव्हे तर परिश्रमांनी पुढे जायला हवे. कारण सुखदायक व समाधानकारक परिस्थितीत कोणाचाही विकास होत नाही. युवांनी आत्मसात केले पाहीजे असे काही गुण :

१) वेळेचे महत्त्व :

आपण वेळेचे महत्त्व समजायला हवे ही आपली जबाबदारी आहे. कार्य महत्त्व समजायला हवे ही आपली जबाबदारी आहे. कार्य करण्यासाठी प्रत्येक क्षण महत्त्वाचा असतो. ठरलेल्या वेळेचे पालन करण्याची सवय असणे गरजेचे आहे.

२) शिस्त :

आपल्याला कळायला हव की शिस्त ही जीवनात आवश्यक आहे. युवा हे इच्छुक व उत्साही असतात. पण बिना शिस्त, युवा आपल्या आवडीचे काम, सवय व कार्य करु शकत नाही.

३) विचारपूर्वक कार्य करणे :

युवा हा मनातील उमाळ्याप्रमाणे वागणारा नको. त्याने प्रत्येक कार्य विचार पुरक करायला हवं असा युवा विचारशील समाज घडवू शकतो.

४) चारित्र्य :

चारित्र्य हे देश घडवते. युवा हे मूल्यांनी शक्तीशाली, प्रतिबिंबीत व्यक्ती आणि एकनिष्ठ हवे. ज्यांनी

ते देशासाठी योग्य दिशेने वळतील.

५) निर्भय :

युवा कार्य करण्यासाठी धाडसी हवा. निर्भय असणारा युवा अन्याय विरोधात लढू शकतो.

६) ध्येयनिष्ठ :

युवांनी आपल्या ध्येयाकडे एकनिष्ठेने लक्ष द्यायला हवे. जेव्हा युवा पिढी ध्येयनिष्ठ होईल तेव्हाच त्यांची दृष्टी व कार्य त्यांना स्पष्ट होतील.

७) उत्कंठित/उत्साहपूर्ण :

युवा हे उत्साही हवे त्याने आपल्या देशाच्या सुरक्षा, देशाची आववड व वैचारिक जागेचे त्यांनी उत्कंठीतपणे रक्षण करायला हवे.

✻ देश घडवतांना युवांची भूमिका :

देशाचा विकास हा आता युवा पिढीच्या हातात आहे. प्रौढ पिढीने ही जबाबदारी युवा पिढीला सोपोवली आहे. युवा पिढी ही खूप स्वप्ने, पाहणारी, कामाप्रती अतिशय आवड बागळते आणि त्यांच्या खुप आकांक्षा आहेत. देश हे देशातील युवांनी दर्शविले जाते.

देशाच्या विकासा करिता, युवा हे आप-आपल्या कार्यक्षेत्रात मेहनतीने काम करतील, मगते शिक्षण असो, शेती असो, सेन्स असो की अजून काही बेरोजगारी नशा पध्दती व एच.आय.व्ही./AIDS सारखे अनेक समस्या युवांच्या समोर आहे. या साठी युवांनी जबाबदार असायला हवे ज्यांनी आपण नशा बंदी करु शकू. देशातील गरीबी ही युवा सक्षमीकरणानी संपवू शकतो. युवा हे देशाचे आर्थिक विकास, समाजात बांधव प्रेम आणि राजकीय संतुलन आणण्यात महत्त्वाची भूमिका निभवतात.

युवा शक्ती ही देशाची सर्वात मोठी ताकत म्हणून समजल्या जाते. युवा हे संपूर्ण देशासाठी जगावर झाप सोडण्याची संधी असते. हे तेव्हाच घडवू शकते जेव्हा देशातील युवांचा विकास होईल आणि युवा अस काही शिकतील जे देशाला उंचावर नेणार. जंनी देश त्यांच्या सोबत पुन्हा घडेल आणि विकसित होईल.

चांगले युवा आणि युवांसाठी चांगले सोई-सुध्दा असणे हे फक्त आताच्या नव्हे येणारा अनेक पिढीला यश देणारे ठरेल यामुळे आपण हे नाकारु शकत नाही की देश युवांच्या मदतीने अजुन किती पट चांगला बनु शकतो.

✻ समाजात बदल आणण्यात युवाची भूमिका :

युवा हे समाजाचे भविष्य आहे. युवा पिढीला समाजाला जस आहे तसे पण सोबत नवीन चांगले व

ताजे विचारांनी भरायला पाहीजे. जेव्हा एक युवा स्वत:चे विचार व ऊर्जा हे सामाजिक समस्या दूर करण्यासाठी वापरतो, तेव्हा तो एक उत्तम पुढारी/नेता बनु शकतो व दुसऱ्याच्या आयुष्यात बदल घडवून आणू शकतो. युवांनी दु:खत प्रसंग व गोष्टी जे समाजाला पिडीत करत आहे. त्याचा धाडसानी सामना करावा. युवांनी मोठे मुद्दे व सामाजिक समस्या सोडवण्याचा प्रयत्न केला पाहीजे.

युवांची बरोबरी करणार असं काही नाही. युवा जे स्वत: खुप मोठे खजिना आहे. कोणत्याही दुसऱ्या व्यक्तीचा पॉवर पेक्षा आताही जुन्या पिढीची जबाबदारी आहे की त्यांनी युवा पिढीला योग्य ते साधने उपलब्ध करुन द्यावे. त्यांना मार्गदर्शन करावे आणि चांगले वातावरण निर्माण करावे ज्यांनी करुन युवा पिढी हे आवश्यक ते बदल घडवून आणू शकते. असं म्हटले जाते की, जगातली सर्वात बलशाली शक्ती म्हणजे युवा शक्ती, कारण जी शक्ती आणि ताकत युवा मध्ये आहे ती कोणामध्ये नाही आणि कोणाशी जोडत ही नाही. हे सर्व युवाला संधी आहे. स्वत:चा व समाजाचा विकास करण्याचा शेवटी युवांसाठी चार ओळी मांडते....

जिवन एक संघर्ष
तुझ्या मनात जागू दे उत्कर्ष
अंगी बाळग तू त्यागाचा फटकार,
विसरु नको तू आई-बाबाचे उपकार,
बुध्दीत येऊ दे तुझ्या शिक्षणाचा आधार,
दाखवून दे तु या जगाला तुझ्या लेखणीचा प्रहार ।
साठवून नको ठेव मनात तुझ्या दु:ख,
पुढे मिळेल तूला सुख ।
घाव घाल मनावरती,
तुला जायचयं यशाच्या शिखरावती ।।

✻✻✻✻✻✻

संध्याकाळ...वृध्दांच्या आयुष्याची...

निकिता जनार्दन बागुळकर
B.Sc. III (Comp.)(NG)

होय, आधुनिक काळचक्राच्या गर्तेत ज्यांच्या अश्रुंकडे आणि दु:खांच्या घोषणांकडे समाजाचं लक्ष जात नाहीए तो आर्त आवाज आहे. घरातील माझ्या आजी-आजोबांचा. २५-३० वर्षापूर्वी घरात येणाऱ्या अंकुरांना संस्काराचं बीजारोपण करत होते, बाळकडू पाजून आदर्श पिढी घडविण्याचे काम करत होते, तेच आमच्या घरातील वृध्द आज वृध्दाश्रमात खितपत पडलेले आहेत. संहितेत नसलेल्या प्रयाणाची वाट बघत ते वृद्व आपले जीवन कंठीत आहे. ज्यांनी ३० ते ३५ वर्ष एकत्र सुखाचा संसार केला त्या दाम्पत्याला आयुष्याच्या संध्याकाळी दोन मुले एकमेकांकडे वाटून घेतात. आई-बापांना वाटून घेणे यासारखे दुसरे पाप काय असू शकते. त्यांनी कोरभर भाकरी आणि पसाभर पाणी यांचा अट्टाहास केला तर आजही कित्येक घरादारांवरुन नांगर फिरवल्या जात आहे. बदलत्या सामाजिक परिस्थितीमुळे घरामध्ये कुटूंबामध्ये ज्येष्ठांचा प्राधान्यक्रम शेवटचा होत चालला आहे. मुळात वयामुळे घरातील कमी होणारी किंमत हे सत्य वृध्द स्विकारतात पण त्याही पलिकडे जाऊन वृध्दांवर दम देऊन बोलणे आणि हिणवणे यांचे प्रमाण वाढते. त्यांना घरात सतत दडपणाखाली राहावे लागते. त्याच्याही पुढची पायरी म्हणजे त्यांना उपाशी ठेवणे, मारणे, घर सोडण्यास भाग पाडणे, त्यांच पैसे काढून घेणे, जबरदस्तीने सह्या घेणे यासारख्या घटनाही घडत आहे. चिंतेची बाब म्हणजे असा छळ केला जाण्याचे प्रमाण झपाट्याने वाढत आहे.

To be or not to be that is the question.

कर्वे नगर येथील वृध्दश्रमाला भेट दिली असता, तेथील एका आजींचे पाणावलेले डोळे मला सांगत होते. नव्या स्वप्नाच्या अनोळख्या प्रदेशात प्रवेश करण्याचा धीर होत नाही म्हणून आम्ही सहन करतो. प्रेताच्या निर्जिवपणाने अभिमानाने होणारे तिरस्कार अस्तित्वाच्या गाभाऱ्यात असलेल्या सत्वाची विटंबना आणि अखेर करुणेचा कटोरा घेऊन उभे राहतो, खालच्या मानेने आमच्याच लेकरांच्या दाराशी. डोळ्यात खिन्न अश्रू अन् काळजात क्रंदन घेऊन ती आजी माझ्याकडे फक्त बघतच राहीली. वृध्दांना कोण कोणत्या प्रकारच्या छळाला, अपमानाला किंवा अवहेलनेला सामोरे जावे लागत आहे हे प्रत्यक्ष त्या त्या व्यक्तीन केलेले कथन ऐकताना मन सुन्न होऊन जाते आणि लक्षात येते त्यांच्या समोर उभे ठाकलेले प्रश्न वृध्दांचा छळ अगदी घराघरात होत आहे.

घरातील ज्येष्ठ वडिलधारी मंडळी घरातील कचरा कुंडी नाही की अडगळ देखील नाही. ही ज्येष्ठता त्यांना सहजा सहजी मिळालेली नाही. हे लक्षात घ्या की केवळ तारुण्य आनंददायी नसते! वाढत्या वयाने येणारी ज्येष्ठता माणसाला घट्ट पाय रोवून इतर नाजूक लता वेलींना आधार देणारे आधारवड बनवते! भिंतींनी घर किंवा एखाद्या संस्थेची इमारत बनते. घराच्या कोपऱ्यात कुठेतरी कचऱ्याची कुंडी आजच्या भाषेत 'Dustbin' आहे तिलाही स्वत:ची जागा असते. पण जेव्हा आजची तथाकथित आधुनिक मुलगी होणाऱ्या नवऱ्याला, तुझ्या घरात ओल्ड फर्निचरची, डस्टबिनची संख्या किती? असे विचारते तेव्हा आपणही एक दिवस असेच डस्टबिन किंवा ओल्ड फर्निचर बनू हे मात्र ती सोयीस्करपणे विसरते ! मुलांना तरी आई वडिलांप्रती ओलावा आहे का? ही ज्याची त्याची अंतर्मनाची ग्वाही असो. एक मात्र नक्कीच सांगेन पुढील काव्य पंक्तीतून जगावे की मरावे हा एकच जटील प्रश्न !... या दुनियेच्या उकिरड्यावर खरकट्या तुकडा होऊन जगाव बेशरम लाचार आनंदान ! की फेकून द्यावं या देहाचं लक्तर त्यात गुंडाळलेल्या जाणिवेच्या यातनेसह मृत्युच्या काळ्याक्षार डोहामध्ये, हा नटसम्राट घर असावे घरासारखे नकोत नुसत्या भिंती नाटकाप्रमाणे प्रश्न हजारो वृध्दांना पडलेला आहे. वार्धक्य त्यांना शाप तिथे असावा प्रेम जिव्हाळा, नको नुसती नाती! वाटायला लागले आहे. भारत देशाच्या आजच्या घडीला एकूण लोकसंख्येच्या १२-१५ टक्के असणाऱ्या ज्येष्ठांच्या पैकी ५०% ज्येष्ठ हे एकाकी जीवन जगत आहेत. यात त्यांचा असलाच तर दोष एवढाच की ते वृध्द आहेत! आज तब्बल ७२८ वृध्दाश्रम या देशात अस्तित्वात आहे ही आपल्यासाठी अत्यंत लज्जास्पद बाब आहे.

महत्वाकांक्षेचे पंख लावून स्वत:च्या दिव्य शक्तीने दाही दिशांत कितीही झेप घ्या, पण माझ्या तरुण भावा बहिणींनो या जगातल्या प्रत्येकाच्या घराच्या उंबरठ्यावर तुमची मातृ-पितृ भक्ती पुंडलिकाचीच मात्र हवी. असा पुंडलिक घरोघरी जन्मादा ज्याने आपल्या माता पित्याची सेवा करता यावी म्हणून २८ युगे चक्क विठ्ठलाला तेवत ठेवलय अगदी आजपावेतो !!! अगदी तसाच श्रावण बाळही घरोघरी जन्मू दे देवा ! ज्याने आई बापाची काशी निर्विघ्न पार पडावी म्हणून आपले अवघे तारुण्य खर्ची घातले. त्या दोन वृध्द पालकांसाठी त्याने आपले खांदे कावड वाहून नेण्यास सक्षम ठेवले. आपल्या याच देशात एकीकडे श्रावणबाळाची आई-वडिलांप्रती असलेली अपार निष्ठा तर दुसरीकडे आई-वडिलांचा वृध्दाश्रमात सोडणाऱ्या लोकांची घृणास्पद प्रवृत्ती आपल्याला पाहावयास मिळते.

ज्या पिढीने उत्कट नात्यांचे दुथडी भरलेले काठ अनुभवले ती पिढीच आता काठावर फेकली गेली आहे. लेकरांच्या कागदी दु:खाला ज्यांनी प्राणाची फुंकर घालून सजवले, मग आज जर ते म्हातारे झालेत तर काय ? त्यांचही दु:ख तेवढेच अस्सल आहे. लेकराच्या यातनेची उंची गाठायला त्या मायबापाचा अजुन कोणता छळ व्हायला हवा ?

शेवटी एवढेच म्हणेन की समाज, ज्येष्ठ नागरिक संघ आणि शासनकर्त्यांनी ज्येष्ठांचे सरते दिवस सुसह्य आनंददायी करण्यासाठी त्यांचे शरीर, मानस, स्वास्थ किमानपक्षी सांभाळण्याचा खारीचा वाटा उचलावा. वृध्दांनीही परावलंबित्व आले तर काय करता येईल याचा विचार करावा. ज्येष्ठांना माझी नम्र विनंती की, त्यांनी देखील वय ह्या केवळ नंबर गेम मध्ये अडकू नये, भरभरुन जगावे, विविध माध्यमातून पुढाकार घेऊन यथाशक्ती आपले योगदान द्यावे. जाता जाता या जगाला आयुष्याच्या संध्याकाळी तुमच्या अनुभवाची शिदोरी नक्कीच देऊन जावी ! बस एवढच !!! सांभाळावे.

जिंदगी...

सुजाता भागवत अढाव B.Sc. III (A)

कुछ करना है, तो डटकर चल ।
थोडा दुनियां से हटकर चल ।
राह पर तो सभी चल लेते है ।
कभी इतिहास को पलटकर चल ।।
बिना काम के मुकाम कैसा ?
बिना मेहनत के, दाम कैसा ?
जब तक ना हाँसिल हो मंजिल
तो राह में, आराम कैसा ?
अर्जुन सा, निशाना रख ।
मन में, ना कोई बहाना रख ।
लक्ष्य सामने है
बस उसी पे अपना ठिकाणा रख ।।
सोच मत, साकार कर ।
अपने कर्मो से प्यार कर ।।
मिलेगा तेरी मेहनत का फल ।
किसी और का ना इंतजार कर ।।
जो चले थे अकले उनके
पीछे आज मेले है ....
जो करते रहे इंतजार उनकी
जिंदगी में आज भी झमेले है ।।

****

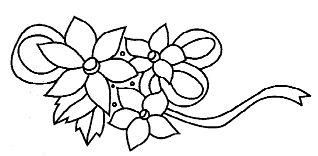

जरुरी है क्या ?

सुजाता भागवत अढाव B.Sc. III (A)

लबों तक जो बात आये,
हर वो बात करना जरुरी है क्या ?
इश्क तो सबको हो जाता है
ये बताओ इजहार करना जरुरी है क्या?
फरिश्ता बन हजार ख्वाब दिखाकर,
झुठे वांदे करना जरुरी है क्या ?
रिश्तेदारी तो सब जानते है,
ये बताओ सबकों अपना कहना जरुरी है क्या?
बरसों पहले जो आईना टुटा था,
आज वापिस जुडने लगे तो मुश्किल है क्या?
तुमने तो महोब्बत का अंजाम देखा है,
ये बताओ दोबारा इश्क करना सही है क्या?
बेइंतहा न सही, इश्क मैने भी किया था,
इसका भरोसा दिलाना जरुरी है क्या?
तुम जो रुठ जाते हो हर छोटीसी बात पर
हर बार तुम्हे मनाना जरुरी है क्या?
सुरत नही, सिरत पुजता हूँ,
ऐसी बातें कहना जरुरी है क्या ?
तुम्हारे बिन मै एक पल नही जी सकता,
हर एक से ये कहना जरुरी है क्या ?

****

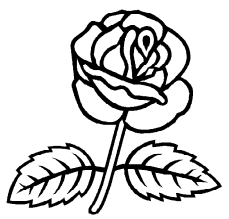

तुम चलो तो सही...

सुजाता भागवत अढाव B.Sc. III (A)

राह में मुश्किल होगी हजार
तुम दो कदम बढाओ तो सही
हो जाएगा हर सपना साकार
तुम चलो तो सही, तुम चलो तो सही
मुश्किल है पर इतना भी नहीं
कि तु कर ना सके
दूर है मंजिल लेकिन इतनी भी नहीं
कि तु पा ना सके
तुम चलो तो सही, तुम चलो तो सही
एक दिन तुम्हारा भी नाम होगा
तुम्हारा भी सत्कार होगा
तुम कुछ लिखो तो सही
तुम कुछ आगे पढो तो सही
तुम चलो तो सही, तुम चलो तो सही
सपनो के सागर में कब तक गोते लगाते रहोगे
तुम एक राह है चुनो तो सही
तुम उठो तो सही, तुम कुछ करो तो सही
तुम चलो तो सही, तुम चलो तो सही
कुछ ना मिला तो कुछ सीख जाओंगे
गिरते पडते संभल जाओगे
फिर एक बार तुम जित जाओगे ।।
तुम चलो तो सही, तुम चलो तो सही ।।

*****

बचपन की दोस्ती....

मेघा विनोद येवले M.Sc. II

दोस्ती, जब से शुरु हुई है हमारी
बन गया है एक नाता अनोखा ।
कह ना पाएं जो बात सबसे
कह दिए सबके तुमपे भरोसा ।।
भारी है खुशी सारी तुमसे
बाटें है खुशी सारी तुमसे ।
बाटें हे तुमसे मेरे सारे गम
भुल से भी भुल जाओ हमको
मगर आपको भुला ना पाऐंगे हम ।।
मस्ती थी, मजा ती,
बस लग रहता था खेलने में मन ।
ना था टिचर के डाटने का डर
ना ही थी कभी परीक्षा की फिकर ।
रहते थे बस अपने अंदाज मे
कुछ अलग ही था वो मौसम ।
भुल से भी भुल जाओ हमको
मगर आपको भुला ना पाऐंगे हम ।।
अब याद आती है वो बाते,
महसुस होती है तुम्हारी कमियाँ ।
चेहरे पर आती है हँसी
मगर आँखो पे छाँ जाती है नमिया ।।
खत्म हो गयी सारी शरारते,
खत्म हो गया एक प्यारा मौसम ।
माँगना हो अब कुछ रबसे
तो फिर एक बार माँगु
हमारा बचपन, हमारा बचपन ।।

***

नारी....

साक्षी श्याम उप्पल B.Sc. III CPS)

नारी का सम्मान, बचाना धर्म हमारा
सफल वही इंसान, लगे नारी को प्यारा ।
जीवन का आधार, हमेशा नारी होती
खुद को कर बलिदान घर परिवार संजोती ।
नारी का अभिमान, प्रेममय उसका घर है
नारी का सम्मान, जगत मे उसका ववर है ।
नारी का बलिदान, मिटाकर खुद की हस्ती,
कर देती आबाद, सभी रिश्तो की बस्ती ।
नारी को खुश रखो, नही तो पछताओंगे
पा नारी का प्रेम, जगत से तर जाओंगे ।
नारी है अनमोल, प्रेम सब इनसे कर लो
नारी सुख की खान, खुशी जीवन मे भर लो ।

****

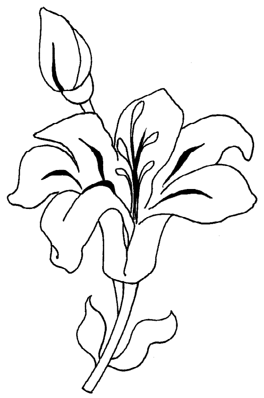

कन्यादान...

साक्षी श्याम उप्पल B.Sc. III CPS)

एक पिता जब कन्यादान देता है
कलेजेसे निकाल कर अपनी जान देता है
कदर करो उसकी उस जान की
दान में मिली उसकी संतान की ।।
एक पिता जब कन्यादान देता है
आंखो को नम कर अपना अभिमान देता है ।
संभाल के रखो उसके उस अभिमान को
वही बढाएगी तुम्हारे भी स्वाभिमान को ।।
एक पिता जब कन्यादान देता है
पूरे जिवन का कमाया अपना मान देता है
मान करो तुम भी उसके उस मान का
एहसान मानो एक पिता के उस दान का ।।
एक पिता जब कन्यादान देता है
गुमान अपना देकर तुम्हे सम्मान देता है
बनाए रखो तुम भी हमेशा उस सम्मान को
सम्मान देकर एक पिता के उस गुमान को ।।
एक पिता जब कन्यादान देता है
काट अपना हिस्सा तुम्हारे नाम देता है
तुम्हारे ही नाम का है अब वह हिस्सा
बनने मत दो समाज में उसको एक किस्सा ।।

***

नारी हू...

प्रांजली अनंत दिवाणे B.Sc. II (CPS)

Mai Nari Hun....
Komal hun par shakti ka Bhandar hun,
har sabhi par bhari hoon.
Prem hun, Aastha hu, Ummid ki Aas hun,
Log Kahate hai tum abala ho,
Pyar mai nari hun.
Janmose Mahishasur ka mardan karti aai hu
Mai mamata ka sagar hun,
Aur Andhere ka Ujagar bhi hoon.
Mai jag ki Janani hoon,
Jo janam deti hai.
Mai Savitri Yamraj se tere pran
bachakar lie hun
Ha mai nahi hun.....

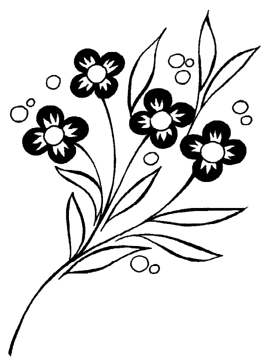

स्कूल की यादे...

प्रांजली अनंत दिवाणे B.Sc. II (CPS)

स्कूल के दिन भी क्या दिन थे यार
याद आते ही होठों पे हसी और आँखो मे
आसू लाते है ।
ना पढाईकी टेन्शन ना एक्झाम मे फेल होने
का डर था ।
बस मस्ती, शरारत करना यही कुछ हमरा अंदाज
था ।
कीसी छात्रके बोतल में से पानी गीरा देना
तो कीसी छात्र के बस्तों को बाँध देना
और बाद मे उनपे जोरो से हसना ।
क्लास मे टिचर के आने के बाद झुठ का सोना
उनके चिल्लाते ही झट से उठ जाना
दोस्तो से मिलने के बहाने स्कूल जाना
एक दुसरे की मुश्कील मे साथ देना
ऐसे थे हमारे दोस्त
स्कूल के वो पेड भी बोहत याद आते है
उनके साथ खेले हुए वो पल आज भी याद है ।
उनके नीचे हम रोज खाना खाया करते थे
कुछ सस तरह हमारी स्कूल की यादे है ।
आज भी याद आती है । टिचर जी की बाते
वो कहते थे बच्चो पढाई करो,
पढाई के बिना कुछ नही ।
यही सारे बाते आज भी याद आती है ।
लगता है काश वो दिन फिरसे लौट आते
तो कितना अच्छा होता ।
Miss you school time....

माँ मुझको ला दे कम्प्युटर...

मधुरा विजय नारखेडे B.Sc. I

नही चाहिए मुझको व्टिटर,
माँ मुझको ला दे कम्प्युटर ।
कम्प्युटर में ज्ञान है सारा,
ये है सारे जग से न्यारा ।
ये स्पेलिंग सिखलाता है,
शब्दकोष इसमें आता है ।
पुछो कोई भी सवाल तो,
गूगल भाई सुलझाता है ।
गणित और विज्ञान सभी के
मिनटों में ले आता उत्तर ।
नही चाहिए मुझको व्टिटर,
माँ मुझको ला दे कम्प्युटर ।।

*****

दोस्ती...

श्रेया अनिल नाफडे B.Sc. II (CPS)

और अब मंजिल की हसरत नही,
किसी की याद में मर जाने की फितरत नही
आप जैसे दोस्त जबसे मिले
किसी और को दोस्त बनाने की जरुरत नही ।।
अपनो को याद करना प्यार है
गैरो को साथ देना संस्कार है
दुश्मन को माफ करना उपकार है
और दोस्तो को याद करना
हमारा जनमसिध्द अधिकार है ।।
दोस्ती अच्छी हो तो सबको जलाती है
दोस्ती गहरी हो तो रंग लाती है
दोस्ती नादान हो तो टूट जाती है
पर दोस्ती हमसे हो तो वो
इतिहास बन जाती है ।।

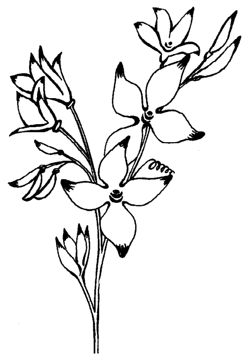

बेटीयाँ...

श्रेया अनिल नाफडे B.Sc. II (CPS)

सबसे प्यारी होती है बेटीयाँ
महकता फुल होती है बेटीयाँ
अपने प्यार से सबको महकती है बेटी
खुशीयाँ ही खुशीयाँ लाती है बेटीयाँ ।।
दु:ख के जखम पर प्यार का मलम
लगाती है बेटीयाँ
करुणा, ममता, प्यार की मुरत होती है
बेटीयाँ
अपने प्यार से घर सजाती है बेटीयाँ ।।
तितली की तरह होती है बेटीयाँ
जहा जाये, वहा अपने प्यार का रंग
बिखराती है बेटीयाँ
कुदरत का सबसे खुबसुरत तोफा होती है बेटीयाँ ।।

****

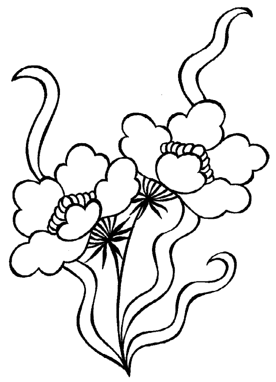

यारी....

प्रणाली सपकाळ B.Sc. II (CPS)

दोस्ती का रिश्ता कभी पुराना नही होता,
दूर होकर कोई यार बेगाना नही होता
दुनिया का सबसे खुबसुरत पौधा दोस्ती का होता है
जो जमिन पर नही दिलों मे उगता है ।।
तुम सबकी दोस्ती मेरा साजश्रृंगार है,
तुम जैसे फ्रेन्डस् पर हमे नाज है
चाहे कुछ भी हो जाये ये दोस्ती ऐसी ही रहेगी
जैसे आज है,
और इसे बडा कोई खजाना नही है ।।
कौन कहता है दोस्ती बराबर वालोसे होती है
सच तो ये है की दोस्ती मैं सब बराबर होते है
तुफान जैसी है हमारी यारी
दुनिया मै सब पर है भारी ।।
लढेगे नही, भिडेगे नही
जो सामने आये उसे छोडेंगे नही
हम साथ है, हमारी पॉवर है
हमारी फ्रेन्डस्शीप बहुत किंमती है ।
हर मोड पर मुकाम नही होता,
दिले के रिश्ते का कोई नाम नही होता
सच्चा और अच्छा दोस्त मिलता आसान नही होता
तुम दुर होकर भी तुम्हारी याद न आये ऐसा कोई दिन
नही होता....
हर दोस्त सुख में नही दु:ख में काम पडना चाहिये,
में मुसीबत हु तो दौड कर आना चाहिऐ
ऐसे दु:ख मै काम आये यार चाहिए
कुछ बिछडे और कमिने दोस्त होने चाहिए ।

"Dedicated To all of you Guys"

झेप वार्षिकांक २०२२

डायरी....

मोहीनी गोपाळ गारमोडे B.Sc. II (CBZ)

मेरी दोस्त मेरी हमराज है तु
मेरे ख्वाबों खयालो का पिटारा है तु ।
मै अपनी बाते तुझसे ही तो कहती हु
में अपना हरराज हर दर्द तुझे ही तो बताती हू ।
मेरी सोच मेरे शेर है तुझमे
तुझमे ही तो शायरी है मेरी ।
तु डायरी है मेरी.......
मेरा हररोज का सफर तुझमे छुपा है
मैने अपनी कविताओं को तुझमे रखा है ।
जब भी तुझे खोलती हु
कुछ नया सिखने को मिलता है ।
मुरझाये से मेरे चेहरे पर
खुशी का शांती का गुलाब खिलता है ।
हर इम्तीहान के लिए की गई तयारी है मेरी
तु डायरी है मेरी......
मैने तुझमे क्या क्या नही छुपाया है
अपने दोस्त अपनी फॅमिली अपनी दुनिया को बसाया है ।
तु साया है मेरा तु तस्वीर है मेरी
तु दोस्त, तु यार, तु यारी है मेरी ।
तु डायरी है मेरी......
मेरे अंदर के तुफानों को मैंने लब्जो में उतारा है
मेरी खुशिओं की साथी तु मेरी आँसुओं का सहारा है।
मेरा शरीर तु आत्मा है मेरी
मै बस एक नाम, तु शक्सीयत है मेरी ।
तु डायरी है मेरी.......

पैसा (Money)

मोहीनी गोपाळ गारमोडे B.Sc. II (CBZ)

पैसा पैसा पैसा कैसा है ये पैसा
पैसा यानी खाना पर भुख नही,
पैसा यानी पाणी पर प्यास नही,
पैसा यानी लालच,
पैसा मुसीबत जैसा
पैसा पैसा पैसा कैसा है ये पैसा ।।
पैसा मतलब धोका
पैसा मतलब समंदर मे सुखा
पैसा मतलब सपना
लगे जैसे सबकुछ अपना
पैसे मे ना यार है ना प्यार है
पैसे का मकसद सिर्फ बंगला और कार है
पैसा मय्यत जैसा
पैसा पैसा पैसा कैसा है ये पैसा ।।
पैसा कमाओ अहंकार नही
पैसा ही जरुरी हर बार नही
पैसे से मत भटकी रास्ता नही
पैसे से दिखता क्या गलत क्या सही
पैसा बरबादी जैसा
पैसा पैसा पैसा कैसा है ये पैसा ।।

******

जिंदगी....

श्रेया अनिल नाफडे B.Sc. II (CPS)

जिंदगी हमे कुछ ना कुछ तो सिखाती है
कभी अच्छे तो कभी गम भरे दिन दिखाती है ।
कौन कहता है की साहिलो पे
तुफान नही आते है
पर तुफानो से खेलने वाले
कभी हार नही मानते है ।
रास्ते हमेशा मुसाफिरो के होते है
लेकिन जो सफर मे थम जाते है
वो लोग कुछ तो खोते है ।
अगर जिंदगी में आगे बढना है
तो मंजिल की और बढतते रहो,
क्योंकी कुछ बनने के सपने
नींद में भी देखे जाते है ।

****

छोटी सी जिंदगी...

श्रेया अनिल नाफडे B.Sc. II (CPS)

छोटीसी जिंदगी है
हर बात मे खुश रहो
जो चेहरा पास ना हो
उसकी आवाज मे खुश रहो
कोइ रुठा हो तुमसे
उसके इस अंदाज में भी खुश रहो
जो लौट के नही आनेवाले
उस लम्हों की याद में खुश रहो
कल किसने देखा है
अपने आज में खुश रहो
खुशियों का इंतजार किसलिए ।

****

झेप वार्षिकांक २०२२

Oh My Computer...

Madhura Vijay Narkhede
B.Sc. I

Dear Computer, How I love you,
Since the happy day I found you.
Very often you are frightening
at the same time, quite enlightening,
but staring at your screen all day
has turned my hair a shade of grey.

I cannot live my life without you
You've won my heart. I never doubt you,
but writing poetry all the day
could drive my favourite friends away.

You search is always educational
so surfing the net seems very sensible
In a million ways you win my praise....
you are inspirational and indispensible.

Dear Computer, How I love you ?
since the happy day I found
******

Patience...

Pranjali Anant Diwane
B.Sc. II (CPS)

If thou speakest not I will fill my
heart with thy silence and endure it.
I will keep still and wait like the
night with starry vigil
and its head bent low with patience.

The morning will surely come,
the darkness will vanish,
and thy voice pour down in golden
streams breaking through the sky

Then thy words will take wing in
songs from every one of my
bird's nests,
and thy melodies will breaks forth in
flowers in all my forest groves.

- Rabindranath Tagore.
******

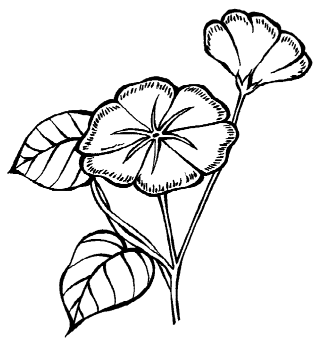

What is life ?

Shreya Naphade
B.Sc. II (CPS)

Life is opportunity
benefit from it.
Life is beauty, admire it
Life is dream, realize it
Life is challenge, meet it
Life is duty, complete it
Life is game, play it
Life is promise, fulfill it
Life is sorrow, overcome it
Life is song, sing it
Life is luck, make it
Life is an adventure, dare it
Life is struggle, accept it
Life is life, fight for it.
******

Daughters are like music...

Shreya Naphade
B.Sc. II (CPS)

Daughters are like music in the house
When she speaks
Speaks without a break
& everyone says,
"Chop bhikarjao"
When she is silent
Mother says,
"Aaj ghar mai khamoshi kyun hai"
Bhai says,
"Naaraz ho kya"
And when she is married all says
"Aisa lagta hai is ghar ki raunak hi chali
gayi"
******

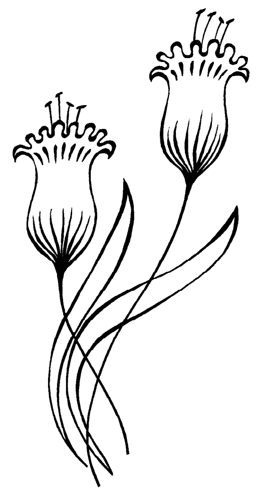

Student's Life...

Gayatri Pradip Kale
B.Sc. (CBZ)

Students life is full of fun,
work & play
Their day begins with a prayer
And ends with play
They go to school with a heavy
bay on their back,
& water bottles in their hand
They sit in the class & toil all day
Learn millipedes that coil all day
In school they make many friends,
& learn many trends
They even learn values of love & life
studies develop brainpower,
sports develop will power
They can do both
without any pain
They use pens,
They use papers
They can draw many things
& make many colourful rings
But when March month comes,
They study all day
They works for appreciation
& sacrifice lot of recreation
East or West
student's life is the best.

My Angel....

Gayatri Pradip Kale
B.Sc. (CBZ)

My angel is my best friend
whose life has got no end
My angel my guide
who always sits by my beside
He's the only helper
He is everyone's master
He belongs to my family
He always keeps me happy
He's best solution to my problems
Happily he starts & end every game
He's the only one who shows me
the right way
He keeps me in his arms everytime
every day
I can never compare him to anyone
He's my angel
My heavenly father
The best one than any other.
******

Never Give up....

Darshana S. Mogare
B.Sc. (CPS)

Never fail to try,
If you want to actieve success in life,
Never ever give up,
How much ever you have to strive,
Your strong spirit will help you achieve
your goal,
It will make you strong,
to realize your right role,
so, never give up !
******

Believe in yourself....

Darshana S. Mogare
B.Sc. III (CPS)

If you believe in yourself,
You can achieve the highest
peak of success in life,
self belief plays the basis of success
It makes you, who you are,
It takes you to the star
Strive hard and you will get
What you desire,
Just reach higher and higher !

Sucess....

Darshana S. Mogare
B.Sc. (CPS)

Don't lose your strength
That will help you to achieve your goals
Don't lose hope,
Even if it takes a toll,
you will be able to achieve success,
If you strive hard,
But for that you need a right start
****

College Life....

Darshana S. Mogare
B.Sc. III (CPS)

Walking through the twisted path of life
No one knows what our desting goals
Leaving a few just to meet new here
This is how begins our college

High Pressure of studes entries our life
But try to feel it on high time
Text books you start enjoing
This marks the essence of our life....

Teacher with changed masks to explain life
and then start the crazy test sessions
The teachers are best and the teaching is excellent

Raors gigles and laugh penetrate in life
You realized that tears are also to be shared
we fight play and complete with each other
This is the change introduce by life of college.

....

Dhanashri Sanjay Narkhede
B.Sc. II (CBZ)

Hey Man,

A woman walks behind you, not just because she is weak and wants you to protect her. She knows that you will definately fight with the difficulties and problems coming from onwards but while walking forward you are not able to see problems coming from backwards hence to protect you from these problems she always walks Behind you to keep your secure. Never misunderstand a woman becoze she is equality or sometimes more able than you but she never make you to realise that.....!

Trending Love is the way to ruin our life....

Vaishnavi Baburao Kuyate
B.Sc. III (PCM)

In the todays world having an relationship with someone has become a trend and students also be part of such fullish world. Many of the students have a one common questions that how should they maintain their relationship with stusdies.

But as I think, they don't think about their future because if they ae giving first priority to their relationship instead of studies. Then they will not have any seprate identity in their life.

Which will create a huge difficulties in their relationship in future. So, if they ask a wise man he always suggest them to study first make our own identity and create some image in the eyes of society then no one will create any difficulties in your relationship.

****